

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 22)

„Gazeta” este în fi-care de
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl. 20 cr. Pe trei luni
6 fl. Pe un an 40 franci, pe trei luni
10 franci.
Pe un an 40 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țara și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piațamare
Nr. 29, etajului I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu davană în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.,
Ună esemplară 5 cr. v. a. s. eu
15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și
inserțiunile sântŭ a se plăti
înainte.

Nr. 123.—Anul LIV.

Brașov, Duminecă 2 (14) Iunie.

1891

Brașov, 1 Iunie v.

În toamna anului 1888, când Ungurii dela putere erau foarte îngrijați din cauza turburărilor iscate în Croația în afacerea pajorelor unguresci, foile maghiare aducându-și aminte de întâmplările din 1848, vorbeau de posibilitatea introducerii unui „sistem Taaffe în edițiune ungurescă” și se temeau de-o alianță sau coalițiune a naționalităților nemaghiare în privința asupritorilor unguri, de eventuala formare a unei partide mari a naționalităților asuprite, „care ar pute avea vre-o optă-deci de deputați în parlament”.

Luându notiță despre acesta, diarul nostru „Gazeta Transilvaniei” a susținut, că ar fi o norocire pentru Ungaria și pentru Maghiari, decât această coalițiune a naționalităților nemaghiare s-ar pute săvârși pe tărâmul legal parlamentar; dér cei ce au creat absolutismul parlamentar unguresc de adă s’au îngrijit de cu vreme a face cu neputință naționalităților nemaghiare de a fi reprezentate în parlament, monopolizându în favoarea Ungurilor toate avantajele legii electorale și introducându terorismul, volnicia și corupțiunea cea mai ticăloasă la alegeri.

„De aici rezultă” — adause „Gazeta” — „că vocea naționalităților nemaghiare este sugrumată cu intențiune și prin forță și acesta este cea mai mare primejdiă pentru statul ungar. Nu eventuala formare a unei partide a naționalităților în dieta din Pesta, ci faptul, că această partidă este dinainte suprimată prin legea și praca ungurescă, amenință pacea interioară. Coalițiunea naționalităților neputându-se face în parlament se va săvârși afară de parlament, ba ea există deja prin puterea comunității de inte-

rese, numai câtŭ nu s’a putut pronunța pe față”.

Constatarea de mai sus a „Gazetei”, care atunci, a fost viu comentată de toile unguresci și germane din monarhia, între altele de „Nemzet” și de „Neue Freie Presse”, corespunde și astăzi situațiunii totŭ așa de bine, decât nu și mai bine, ca acum optă ani.

De această constatare, care a produsŭ la 1883 unŭ resensŭ așa de viu în tabăra dușmană naționalităților, ne-amŭ adusŭ aminte când amŭ cetitŭ în foia națională sârbescă „Branik” din Neoplanta articolulŭ ce-lŭ publicămŭ mai josŭ, și care pledază cu căldură pentru apropierea dintre Sârbii și Românii acestui statŭ.

Foia sârbescă vine și constată și ea la rândulŭ ei, că poporele asuprite din Ungaria și Transilvania sântŭ prin comunitatea de interese, ce le legă, cu necesitate avizate la o strînsă coalițiune, și că în deosebŭ Sârbii și Românii trebuie să stăruiescă de a lupta în strînsă unire pentru susținerea naționalității lorŭ în acestŭ statŭ, unde sântŭ deopotrivă amenințați de cătră elementulŭ de la putere.

„Branik” crede, că este momentulŭ supremŭ ca Sârbii Ungariei să se gândească seriosŭ de a se apropia de Românii din regatulŭ Sf. Stefanŭ și face în privința această propunerŭ practice, apelându la conaționalii săi, ca să le îmbrățișeze și să le urmeze, și să facă unŭ începutŭ în această privință.

Studentii sârbŭ dela școlele superioare, — dice „Branik” — trebuie să întrețină relațiunii cu colegii lorŭ de naționalitate română, literații sârbŭ trebuie să studieze literatura română, diaristica sârbescă trebuie să se intereseze de

lucrările fraților Români și să urmărească mișcările lorŭ.

Acăsta o cere numita foia, bine știindŭ, că numai pe această cale se potŭ apropia spiritele dintre cele două popore asuprite și se potŭ cimanta solidaritatea, de care au așa mare lipsă.

Mai face amintire „Branik” și de programulŭ sârbescŭ din Becicherecul mare, pe care din fatalitate l’a fostŭ părăsitŭ majoritatea sârbescă, cam totŭ din acele motive de oportunitate din cari au părăsitŭ Sașii Ardelenŭ programulŭ lorŭ dela Mediașŭ, și dice, că solidaritatea între naționalități, ce a accentuat-o acelŭ programŭ sârbescŭ, nu s’a putut realiza din cauza slabei mișcări a naționalităților, dér că acum lucrurile stau altfelŭ în urma luptei statornice a Românilorŭ.

În punctulŭ acesta nu putemŭ să consimțimŭ pe deplinŭ cu foia sârbescă, întru câtŭ adecă credemŭ, că înainte cu 15—20 de ani situațiunea n’a fostŭ mai puținŭ favorabilă, ba a fostŭ în unele privințe chiar mai favorabilă solidarității între naționalități, ca situațiunea de față; dér naționalitățile n’au înțelesŭ adevăratele lorŭ interese și au trebuitŭ să ajungă la halulŭ și la miseria de astăzi, ca să începă a le pricepe.

Dér unŭ lucru bunŭ, folositorŭ și neapăratŭ de lipsă este primitŭ cu bucuriă, chiar de ar veni mai târziu. Și în sensulŭ acesta salutămŭ cu bucuriă ideile și declarațiunile diarului „Branik”, în ce privește dorința lui de a se inaugura relațiunii strînse politice între Sârbii și Românii din Ungaria și Transilvania.

Suntemŭ pe deplinŭ înțelegŭ cu foia sârbescă în ceea ce privește mijlocele practice, ce le propune pentru a înainta cauza solidarității între aceste două popore

și la rândulŭ nostru dicemŭ și noi studenților români să întrețină legături cu colegii lorŭ Sârbŭ, dicemŭ literaților noștri să studieze literatura sârbescă, dicemŭ diaristicei noastre să se intereseze de mișcările fraților noștri Sârbŭ.

Tot-deuna amŭ accentuatŭ marea importanță a solidarității între naționalitățile asuprite, și cu satisfacțiune vedemŭ, că idea această singurŭ mântuitoare prinde totŭ mai adâncŭ rădăcină în spiritele îngrijate de sôrtea popoarelorŭ lorŭ!

CRONICA POLITICĂ.

— 1 (18 Iunie).

— Desbaterile asupra proiectului de lege pentru introducerea administrațiunii de statŭ se continuă în dieta ungurescă totŭ cu mai mare focŭ. Partida stângei extreme, sub presiulŭ lui Daniel Irayi, a desfășuratŭ în contra acestui proiectŭ de lege o luptă foarte energică, care a pusŭ pe gânduri pe guvernŭ și partida lui. Mai alesŭ îngrijitorŭ este pentru cei dela guvernŭ planulŭ de obstrucțiune ce l’a făcutŭ, ăilele acestea contele Gabriel Karolyi într’o ședință a partidei celorŭ din stânga extremă. Planulŭ acesta de obstrucțiune constă în aceea ca cei 90 de deputați, câtŭ se află în partida stângei extreme să țină mereu vorbirŭ, să provoe discuții și să cêră la fi-care paragrafŭ votare nominală, cu scopulŭ numai de-a trăgâni lucrulŭ și de-a nu se putŭ vota proiectulŭ de lege. Astfelŭ ei și-au făcutŭ socotela, că deocă fi-care dintre deputații stângei extreme va face la fi-care dintre cei 279 de paragrafi ai proiectului de lege câte trei amendamente sau va propune în loculŭ fi-cărei paragrafŭ unŭ altulŭ nou, și decât la fi-care paragrafŭ se vorŭ provoca discuții înflăcărâte și se va cere votare nominală la fi-care propunere, atunci desbaterile asupra proiectului de lege pentru introducerea administrațiunii de statŭ ar

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ceea ce face bărbatulŭ e totdeuna bine făcutŭ.

Acum vreau să-ți spunŭ o poveste, pe care am auzit’o încă pe când eram copilŭ micŭ, și de câte ori îmi aducŭ aminte de ea, îmi pare totŭ mai frumosă. Cu povestile se întâmpla tocmai așa ca cu mulți oameni; ele mai îmbetrânindu-se se facŭ din ce în mai frumoase și acesta este îmbucurătorŭ.

Ai fostŭ vre-odată afară la țără, ai vădntŭ o adevărată casă țărănească veche cu coperișŭ de paie! Muschii crescŭ pe ea; unŭ cuibŭ de barză se află pe virfulŭ coperișului. Barza nu potŭ să lipsească; păreții sântŭ pieșiși, ferestrele sântŭ josŭ aședate și numai una dintre ele se potŭ deschide. Cuptorulŭ de pâne sēmănă cu unŭ pânțec grosŭ și micŭ, și tufa de socŭ se plecă peste gardŭ, lângă care se află o baltă cu o rață sau unŭ bobocŭ tocmai sub o salciă deșirată. Ba, și unŭ câne în lanțŭ se află aici, care latră pe toți.

Tocmai o astfelŭ de casă se află afară la țără, și în aceea locuiau doi b-

trâni, unŭ țeranŭ și o țerancă. Erau destulŭ de săracŭ oamenii aceștia, totuși mai aveau atâta ca să se potă lipsi de un lucru, și acesta era unŭ calŭ, care pășcea erva din șanțurile dela drumulŭ de țără. Bărbatulŭ călărea pe acelŭ calŭ la orașŭ, vecinii i-lŭ împrumutau dela elŭ și în schimbŭ i făceau și ei câte ceva, dér ar fi fostŭ mai bine pentru ei, decât ar fi vândutŭ calulŭ, sau să-lŭ fi schimbatŭ pentru una sau alta, care le-ar fi adusŭ unŭ câștigŭ mai mare. Dér ce era să fiă acesta?

„Asta o vei ști tu mai bine, bărbățele!” dîse femeia „tocmai acum e tîrgŭ în satulŭ vecinŭ, dute călare până acolo, vinde calulŭ sau scimbă-lŭ bine. Ceea ce faci tu, totdeuna e bine făcutŭ. Dute călare până la tîrgŭ.”

Apoi îi legă bărbatuluiŭ său cărpa dela gâtŭ, oaci la asta se pricepea ea mai bine ca elŭ, și gătitŭ astfelŭ avea o înfățișare mai întreprindătoare, îi peria pălăria cu latulŭ palmei, îl sărută cu dragŭ, și apoi călări elŭ veselŭ, pe calulŭ, despre care era vorba să-lŭ vîndă sau să-lŭ schimbe. Da, bărbatulŭ nostru era priceputŭ.

Sorele ardea, nici unŭ norŭ nu era

pe cerŭ. Era mare pulbere pe drumŭ. O mulțime de țigoveți, care în căruță, care călare, care pe josŭ, furnicau pe drumŭ. Era o arșiță mare și nicăiri pe drumŭ nu se vedea unŭ locŭ cu umbră.

Vechiulŭ nostru prietinŭ se întelni cu unŭ țeranŭ, care mâna o vacă, așa de frumușică, cum potŭ fi numai o vacă. „Acăsta trebuie să fiă lăptosă!” își gândea elŭ „ași putea să facŭ unŭ schimbŭ bunŭ. Ia ascultă, mă badiță celŭ cu vaca!” dîse elŭ, „nu vrei să stămŭ puținŭ de vorbă unulŭ cu altulŭ! Veđi fârtate, eu așa cred că unŭ calŭ face mai multŭ decât o vacă; dér acăsta e totŭ una! Dela o vacă am mai multŭ câștigŭ. Vrei să schimbămŭ?” „Bucurosŭ!” dîse omulŭ cu vaca, și apoi schimbară.

Tîrgulŭ se făcu iute, și acum țeranulŭ s’ar fi pututŭ întorče acasă, fiindcă își ajunse ținta călătoriei sale, dér de-orece avuse de gândŭ să mîrgă la tîrgŭ, merse la tîrgŭ, ca să-lŭ vadă și elŭ și așa prietinulŭ nostru își mână mai departe vaca. Elŭ pășia repede și vaca ărăși, și așa ajunseră pe unŭ omŭ, care ducea o oia. Era o oia bună, grasă și cu multă lână.

„Bucurosŭ așa vrea să fiă a mea oia acăsta!” își gândi țeranulŭ, „pe șanțurile noastre nu-i va lipsi erva, și erva o amŭ putŭ lua cu noi în casă. În cele din urmă ne va fi mai spre folosŭ o oia decât o vacă. Voiesci să schimbămŭ?”

Firesce că omulŭ cu oia a voitŭ să schimbe și așa se și făcu schimbulŭ și țeranulŭ se duse cu oia pe drumŭ înainte. Pe o cărare, care tăia crucișŭ drumulŭ de țără, vădŭ elŭ unŭ omŭ cu o găscă mare subsuoră.

„Ce dracu! Grea e găscă, ce o duci în brațe!” i-lŭ agrăi țeranulŭ. „Ce grăsimă și ce pene are! Acăsta s’ar potri vi bine în balta noastră, legată de piciorŭ! Și nevasta ar avea ceva cui să dea fărmiturile de pâne și de mămăligă. De multe-ori dîcea: „O de amŭ avŭ o găscă!” Acum o potŭ căpeta — și s’o și capete! Vrei să schimbŭ? Își dau pentru găscă ta oia și încă și o mulțămire pe deasupra!”

Ei, firesce, că celălaltŭ voia acăsta, și schimbară; țeranulŭ căpeta găscă. Se afla aproape de cetate, imbulzela de pe drumŭ creștea, furnicau oamenii și animalele. Toți mergeau pe drumulŭ de țără pe lângă holda cu cucuruzŭ (porumbŭ)

dura după o socotă ce s'a făcut, nu mai puțin ca 47 de ani.

Acosta este așa d'is'a obstrucțiune, pe care a propus-o contele Károlyi. Ce-i drept, propunerea acosta deocamdată n'a fost primită formală din partea susușisei conferențe a stângei extreme, d'în faptă, după cum se vede, ei au început să m'ergă tocmă pe calea, pe care li-a arătat-o contele Karolyi. În fiă-care ședintă a dietei se ridică câte doi-trei deputați din stânga extremă și îndrugă câte o vorbire lungă câtă ziua de ieri. Deputații din partida guvernului încă nu se dă înderēt; ei caută să răspundă și să apere proiectul de lege al stăpânului lor Szapary. Astfel se omoră timpul, fără de a ajunge la vr'un rezultat practic. D'ér juoăriile acestea ale d-lor deputați îi costă pe locuitorii țerei foarte mult, căci țera trebuie să plătescă deputaților diurnele cele mari, fără de-a avé în schimb decătă totu' nu-mai nouă sarcini.

Unele foi ungurești au adus șcirea, că ministrul-șeședinte Szapary 'în casul, când ar vedé, că în adevăr oei din stânga extremă voescă să facă obstrucțiune, va cere dela Majestatea Sa ca să disolve camera și să r'enduescă o nouă alegere de deputați. Alte foi dică însă, că deocamdată Szapary ar avé de gând să întrerupă discuțiunile asupra acestui proiect de lege până la toamnă. Nici una dintre aceste șciri încă nu s'a adevărită până acum, d'ér la totu' casul, Szapary este foarte îngrijat și din incidentul acestui proiect de lege cabinetul lui e foarte posibil să și cadă.

S'a vorbit mult în zilele din urmă despre un tractat de alianță secretă, ce ar exista între Italia și Anglia. Acosta șcirea s'a desmintit și organul ministrului Salisbury „Standard“ din Londra susține acum, că nici n'a fost lipsă de un tractat secret, pentru că propriile interese englese, ba chiar instinctul de conservare proprie, șilescă pe Anglia că în casul când Rusia ar ataca pe Austro-Ungaria sau Franca va ataca pe Italia, atunci Anglia să ajute cu flota ei pe cel atecat.

Diarul „Standard“ esplică apoi alianța triplă în următorul mod foarte interesant:

„Alianța triplă este o alianță defensivă (de apărare) și numai defensivă. D'écă Germania va ataca într'un mod volnic Franca, atunci nici Austro-Ungaria, nici Italia nu e obligată, nici măcar să slobodă vreă pușcătură sau să mobilizeze măcar vreun singur corp de armată.

D'écă Austro-Ungaria va ataca Rusia, nu va fi în drept ca să ceră ajutor dela Germania sau dela Italia, totu' ase-

menea și Italia, d'écă va ataca Franca, va fi ea însăși responsabilă pentru consecințele întreprinderii ei. Numai în casul, d'écă Franca va întreprinde un atac asupra Germaniei sau Italiei, sau d'écă Rusia va ataca monarhia austro-ungară voru' intra în vigore datorințele alianței triple. Fiă-care își p'ote gândi, care va fi atitudinea naturală și neincunjurabilă a Angliei. E lămurit, că ea va observa o atitudine binevoitoare față de puterile acelea, cari nu voru' avea intențiunea să atace pe vecinii săi, și nu voru' să provoce războiul. Anglia nu p'ote să și pună flota ei anticipativ la dispozițiunea unei puteri, d'ér fiă-care stat străin va putea judeca singur, că ce va face probabil Anglia cu flota ei, d'écă se voru' ivi ostilități, pe cari întră câtă a stat în puterea ei s'a încercat în totdeuna să le evite. Noi tot șcim, că ce atitudine și ce procedere va observa și va trebui să observe Anglia, la casul când Rusia ar declara război monarchiei Austro-Ungare sau Turciei. Noi tot șcim ce atitudine va avea și va trebui să aibă Anglia, la casul d'écă Franca ar ataca pe mare pe Italia. Ca ori care altul, bărbății de stat italieni și regele Italiei voru' să și răspundă la întrebarea acosta și chiar bărbății de stat franceși o pot face acosta. D'ér de aici nu urmază, ca ei să și lămură espresă din partea diplomației englese, cu atât mai puțin, că Anglia nici nu a intrat în vorbă cu nici unul în privința unor îndatoriri esprese. Faptă e însă, că conștiința generală despre aceea ce va fi constrinsă Anglia să facă pentru instinctul conservării proprii sub anumite împrejurări, va fi factorul cel mai principal pentru păstrarea păcii europene“.

SCIRILE ȚILEI.

— 1 (13 Iunie).

O hotărere frumoasă. Despre un preot român din părțile Murășu-Ludoșului ni-se șcirea, că încă în anul trecut, pentru preamărirea țilei de 3 (15) Maiu 1848, când b'etrării noastre au îngropat rușinoșele lanțuri ale robiei pe câmpul libertății dela Blașiu, s'a hotărât se îngrope și el patima gustărei de beuturi spirituoșe și din acelu' moment, adevă din țiu de 3 (15) Maiu anul trecut, acelu' preot n'a suferit să și întră în casa sa nici un picur de beutură, nici pentru sine, nici pentru familia sa, nici pentru servitorii, nici pentru lucrătorii săi. În schimb beuturii însă, în zilele muncii grele de peste vară preotul anumită le dă servitorilor săi o mâncare mai bună și mai hrănitore ca mai înainte, prin ceea ce lucrătorii rămân foarte mulțumiți

și lucrăză bucură și cu totă ini-ma, fără a rivni chiar de loc după beutură. — Hotărerea acosta i-a p'ricinit preotului amintit o mulțumire sufletescă atât de mare, încăt în anul acesta, tot în țiu de 3 (15) Maiu s'a hotărât să și îngrope o patimă din cele mai mari de cari a suferit însuși încă din tinerețe, adevă patima fumatului. Din acelu' moment, el n'a mai fumat nici o țigară, și nu va mai fuma în totă viața lui. Din banii, ce-i va economisi în anul acesta, el va face întră amintirea țilei de 3 (15) Maiu în fiăcare an câte o faptă de binefacere pentru scopuri naționale românești.

Un lucru mai frumos nici că se p'ote. D'ée Dumneșeu, ca astfel de exemple frumoșe de cumpătare să și afle între Românii noștri câtă mai mulțumitor!

Contra-memoriul studenților maghiari. Șcim, că studenții unguri se căsănesc de mult, ca să făurescă și din a lor parte un memoriu, cu scopul de a „combate“, veți D'ómne, Memoriul studenților universitari români dela București. După cum cetimă acum în foile ungurești, acest memoriu al studenților unguri este deja sub tipar și va eși la lumină pe la sfirșitul lui Iunie. El va conține trei cole de tipar formată 8° și se va tipări cam în trei mii de exemplare. Cât pentru cuprinsul acestui memoriu unguresc, n'avem nici o curiositate de a-l cunoșce, de orec șcim noi încă de mult, cum s'a obișnuit Ungurii șovinisti să șcirea despre noi. Vorba e numai, că lumea a început să și cupoșcă și pe ei cu multă mai bine, de cât să le mai succedă a orbi ochii străinătății cu un memoriu, fiă el cât de încornutat!

Magazinul bisericesc de bucate. Din cercul Sângătinului primim o corespondență, ală căreia autoră laudă pe d-lu' învătător din Springu, Teofilu' Bărbatu', pentru zelul, cu care acesta voescă să și înființeze în cea comună un magazin bisericesc de bucate, după cum am anunțat deja în Nr. 107 ală foiei noastre. Zelul acesta însă, dice corespondentul, ar fi mai bine, d'écă l'ar întrebunța d-lu' învătător pentru șvirșirea altor fapte bune, căci în Springu se află deja un magazin bisericesc de bucate, care are un fond de peste 60 de hectolitree de cucuruz, din care se pot ajuta toți credincioșii români din cea comună, fără desclănire de confesiune. Despre acest magazin de bucate încă nici nu s'a scris nimic prin țiare, d'ér șcirea, ce o primimă acum despre înființarea lui, o întâmpinămă cu bucuriă

și suntem și noi de aceeași părere cu corespondentul, că n'ar fi cu șfat, ca d-lu' învătător Bărbatu' să și înființeze în aceeași comună un ală doilea magazin de bucate, căci cu cât se împartă mai mult puterile, cu atât se slăbesce lucrarea. Mai mult ne-amă bucura, d'écă d-lu' învătător Bărbatu' împreună cu toți fruntașii din sat s'ar șili, ca magazinul de bucate, ce-l au, să și șprijinescă din t'ote puterile și să lucreze pentru șporirea și înflorirea lui. Nici chiar d'écă Români dintr'o comună suntă despărțiți în două confesiuni, nu este cu șfat, ca să se facă două magazine de bucate, ci să se mulțumescă ambele confesiuni cu un singur magazin, căci Românii suntă și unii și alții și frățesce și laolaltă trebuie să lucreze întră t'ote. Pentru păzirea dreptății, confesiunea, în a căreia proprietate se află magazinul de bucate, este datoră, ca venitul curat ală aceleia să și împartă frățesce între școlile, ori bisericile ambelor confesiuni în proporțiă cu numărul credincioșilor.

Slabă recomandățiă Ni-se șcirea, că la 28 Maiu s'a ținut în comuna Vima-mare adunarea de primăveră a învătătorilor din protopopiatul Căscăului, de-odată cu șinodul preoților din acelu' tract, care încă s'a ținut atunci. La adunare cu durere ni-se face cunoscut, că n'au luat parte mai mulți ca 6 învătători și totu' cam atăția preoți; cauză o fi fost p'ote și depărțarea cea mare, fiindcă comuna Vima e tocmă la marginea Chiorului. Destulă că cu ocaziunea acestei adunări aveă să și șin și esamenul cu copiii dela școla românească din Vima. Șpeții străini credeau, că aici au să vadă lucruri frumoșe, pentru-că școla populară din Vima este nu numai pentru greco-catolici, ci și pentru greco-orientali, și astfel la acest esamenă aveau să și întelnescă frații Români de amândouă confesiunile și împreună să și bucură de șporul în cultura națională ștrămoșescă a tinereloră odresle ale neamului nostru româneșc. D'ér ce să veți? Cinstitulă învătător dela școla din Vima când auș, că se adună atăția omeni cu carte ca să vedă și să judece șporul făcut de el, o lua la șenătosa și lăsa școla pustie. Astfel esamenul nu s'a putut și ține, fiind-că învătătorul nu era ca'n palmă. El a fugit, pentru-că n'a șciut să și dea șemă de ceea ce a lucrat în decursul anului. Ni-se șpune, că batjocura acosta a învătătorului a șupărat mult pe poporul din Vima de ambele confesiuni, mai ales fiind-că ei nici în decursul anului n'au prea fost mulțumiți cu învătătorul lor. Avisu' mai mareloră autorități confesionale!

a țitarului, în holdă era legată găina acestuia, ca să nu se p'erdă în învălășală și să p'ără pentru totdeuna. Era o găină cu c'oda tăiată, care clipea cu un ochiu și era foarte frumoșică. „Cluc, cluc!“ striga ea; ce gândea ea atunci acosta nu o pot șpune, d'ér țeranul își gândea, când o zări: „e cea mai frumoșă găină ce am vedut vreodată; e mai frumoșă decătă cloșca popii; cum aș dori să și fiă a mea. O găină totdeuna gășesce un grăunte, mai ca să și p'otă și și îngriji ea singură pe sine!“ Creșu' că ar fi un bun schimb, d'écă ar da gășca pentru ea. „Să și schimbăm?“ răspunse celălalt. „Asta n'ar fi tocmă rău!“ și apoi schimbă. Țitarul căpăta gășca, ér el găina.

În călătoria sa spre oraș el d'eu n'a făcut puțină ispravă. Pe lângă aceea era cald și el era obosit. O înghitură de rachiu și o bucată bună de pâine-i ar fi căduț bini. Fiindcă se afla tocmă lângă o cărciumă voi să și între în lăuntru, d'ér cărciumarul tocmă voia să și iasă afară: se și întelni tocmă în ușă cu cărciumarul, care ducea un sac plin.

„Ce ai acolo?“ întrebă țeranul.

„Mere putrede!“ d'ise omul, „un sac plin pentru porc.“

„Asta e grozăvenia de mere putrede! Aș și dori să și fiă și nevasta să și le vadă.“

În anul trecut amă avut numai un singur m'ăr pe pomul nostru b'etrân din dosul casei. M'ărul trebuia păstrat și-lu' ținurămă în ladă până putrezi. Tot e un semn, că mai ai ceva, d'icea nevasta mea. Aici ar putea vedea ea o avere întregă! Bucuroș i-aș face plăceră.

„Ei ce vrei să și mi dai pentru ele? I-lu' întrebă omul, „Ce să și dau? Iți dau găina mea în schimb!“ și apoi și dădu găina în schimb, luă merele și se băgă apoi în cărciumă și se puse la masă de unde se da beuturii. Sacul cu merele îl r'ezimă de captor; d'ér cumcă în acesta ardea focul nu-i veni prin minte. Mulți ștrăini se aflau în odă, giambași de cai, neguțători de boi și chiar și doi ștrăini Englesi, totu' omeni bogăți, căroră li-se rupeau buzunarele de galbinii ce-i aveau. Aceștia se p'icepă bine la r'emășaguri, și acosta o și afla îndată.

„Suss! Suss!“ Ce felu' de ciudată

susuială se auș deodată lângă captor. Merele începură a se c'oce.

„Ce e asta?“ În curendă află cauză, totă istoria calului, pe care l'a schimbă cu o vacă și așa mai departe până la merele putrede.

„Aș și șeptă numai, vei căpeta ghionturi dela nevastă-ta, când te vei întorce acasă“, d'iseră Englesii.

„Voi căpeta șărutări nu ghionturi!“ răspunse țeranul, „nevasta noastră va d'ice: ceea ce face bărbatul e totdeuna bine făcut.“

„Vrei să și faci un r'emășag?“ întrebă ei, și și vom d'ice o traistă cu galbină.

„Suntă mulțumit și cu mai puțin!“ răspunse țeranul, „eu pot da din partea mea numai sacul cu merele, pe mine însumi și pe nevasta mea, acosta e mai mult decătă o măsură rasă, e chiar cu virf.“

„Top, top!“ strigară ei, și r'emășagul se încheiă.

Căruța cărciumarului trase la ușe, Englesii se urcară în ea, țeranul asemenea, merele putrede fură împachetate și în șfirșit ajunseră la casa țeranului.

„Bună șera nevastă!“

„Mulțumimă, bărbate!“

„Am schimbă foarte bine calul nostru!“

„Da, tu te pricepi!“ d'ise femeia, i-lu' ștrăne în brațe, și și uită și de sac și de ștrăin.

„Am schimbă calul pentru o vacă!“

„Slavă Domnului pentru lapte!“ d'ise femeia. „Acum éraš și voru' fi pe m'esa noastră lăptării, unt, brânză. Acesta a fost un frumos schimb!“

„Da, d'ér vacă éraš și am schimbă o cu o oiă.“

„Acosta de bună șemă e mai bine!“ d'ise femeia. „Tu totdeuna lucră cu chibzuire. Avemă destulă erbă pentru oiă. Acum éraš și vom căpeta lapte de oiă, șcurțici de oiă și ciorapi de lână, și șcurțici de lână. Aceștia nu le dă vacă; ea și și perde șerul!“ Tu ești un om foarte cu chibzuință și cu minte!“

„D'ér oiă am schimbă o pentru o gășcă.“

„Ore să și avemă noi în adevăr în anul acesta o gășcă pentru prășilă, bărbățele! Totdeuna te gândesc, ca să și faci o bucuriă! Acosta e un gând frumos din partea ta! Pe gășca o pu-

Teatru român în Viena. De pe la începutul unei acesteia st. n. societatea dramatică română de la teatrul național din Bucuresci, dă reprezentații în „Carltheater“ din Viena. Artistii Manolescu, D-na Aristița Romanescu și d-lu Petrescu etc. sunt foarte mult lăudați de foile din Viena, d-er teatrul român în genere e puțin cercetat de către publicul străin necunosător de limbă, ér colonia română din Viena e foarte mică. Ciclul reprezentațiilor l'a început cu „Hamlet.“ Forțe multă au fost lăudați numiții artiști pentru prestațiile lor în drama „Nero“ de Cossa.

Ordinea examenelor la școala elementară capitală rom. ort. răs. din Brașov la finea anului școlar 1890/91. Examele publice se ținut Joi, Vineri și Sâmbătă în 13, 14 și 15 Iunie st. v. în sala cea mare a edificiului gimnaziului din gróver în ordinea următoare: *Joi în 13 Iunie* dela 8—9½ ore a. m. cu clas I a) de copii; dela 9½—11 ore a. m. cu clas II a) de copii; dela 2—3½ ore p. m. cu clas I b) de copii; dela 3½—5 ore p. m. cu clas II b) de copii; *Vineri în 14 Iunie* dela 8—9½ ore a. m.; cu clas III de copii; dela 9½—11 ore a. m.; cu clas IV de copii; dela 2—3½ ore p. m. cu clas II de copile; 3½—5 ore p. m. cu clas II de copile; *Sâmbătă în 15 Iunie* dela 8—9½ ore a. m.; cu clas III de copile; dela 9½—11 ore a. m.; cu clas IV de copile; dela 3—4½ ore p. m. cu clas V de copile. Examele cl. III și IV de copii, IV și V de copile se încheie cu cântări. — *Esercițiile gimnastice* se țin: cu cl. III de copii în 13 Iunie dela 11—12 ore a. m.; cu cl. IV de copii în 14 Iunie dela 11—12 ore a. m.; — *Esercițiile în grădiniță* se țin: cu cl. III de copii în 13 Iunie dela 5—6 ore p. m.; cu clas IV de copii în 14 Iunie dela 5—6 ore p. m.; cu clas IV și V de copile în 15 Iunie dela 4½—5½ ore p. m. — *escursiuni în grădina școlii.* — *Lucrurile de mână* ale copilelor din cl. II—V sunt espuse sub decursul examenelor în sala de examinare. *Duminecă în 16 Iunie* după servițiul divin se va încheia anul școl. 1890/91 cu cetirea clasificărilor și împărțirea premiilor. La examenele acestea, precum și la festivitatea încheierii anului școl., are onore subscria Direcțiune, a invita pe toți binevoitorii și amicii școlilor. Brașov, 1 Iunie 1891. Direcțiunea școlii elementare capitale române ort. răs. G. C. Bellissimus, director.

Foc în biserică. Ni-se sorie: In comuna Gădălin din protopopiatul Coșiocnei au ars în altar cărțile și vest-

mintele bisericesci, se dice că cam în preț de 180 fl. Focul s'a iscat dintr-o lumină, pe care fătul o lăsase nestinsă în biserică.

O tineră maturisântă. O fetiță tineră de 17 ani, cu numele Maria Bobula, a depus țiilele acesteia examenul verbal de maturitate la un gimnaziu romanocat. din Budapesta cu succes eminent. Mai ales s'a distins tineră fetiță în studiul limbii latine, limba greacă, fizică și matematică.

Convocare. Despărțământul al 26-lea al „Asociațiunei transilvane“ își va ține adunarea generală la 22 Iunie. s. n. la 2 ore p. m. în școala română gr. cat. din Reghinul săsescu. La această adunare sunt invitați a lua parte cât mai mulți țărani și carturari rom. atât bărbați cât și femei.

Producțiune și petrecere. Tinerii studenți, cari au depus examenul de maturitate la gimnaziul din Beiușiu în acest an școlastic, sub conducerea d-lui profesor Vas. Stefanica vor da în 22 Iunie 1891 — în curtea ospătariei opidane, la casă de timp nefavorabil în sală în favorul bibl. soc. de lectură o serată teatrală-declamatrică împreună cu dans. Prețul intrării de persoană: Loc de seșut 1 fl. 50 cr. și 1 fl. Loc de stat 70 cr. și 1 fl. Studenții în Locuri de stat 50 cr. Inceputul la 8 ore s-éra. Ofertele marinimose sunt a se trimite la adresa d-lui conducător, cari dimpreună cu suprasolvirile se vor cuita pe calea publicității.

Programa: I *Rusalii* vodevil în 1 act de V. Alexandri. Persone: C-lu Jonus Galuscus, vechilul moșiei și profesorul școlii de stat D-lu I. Siegescu st. mat.; Tachi Resvrătescu, subprefect G. Voda st. mat.; Toderu Bui-măcilă, vornic în sat C. Meseșianț; Susana, nevasta lui, d-ra Margareta Cașioțanț; Vasiliu Veverița, fruntaș D-lu V. Papp st. mat.; Georghe a Saftai M. Gașiașu; Un gendarm J. Mureșianț; Catrina și Safta țărance d-rele Florica Antal și Eleftera Porescu. Țran.

II) „Copila frumoasă“, de Pappu poesiă decl. de D-ra Veturica Papp: „Despotu Voda“ dramă istorică de V. Alecsandri decl. de D-lu C. Abrudanu st. mat.; „Sentinela română“, de V. Alecsandri, poesiă declamată de d-ra Veturica Palade.

III) „Vlăduțul mamei“, comediă în 1 act de Lupescu. Persone: Vlăduțul mamei d-lu I. Siegescu st. mat.; Savasta mama lui d-ra Eleftera Porescu; Costica Șoimescu d-lu A. Szabó st. mat.; Moșiu Eftimie d-lu C. Meseșianț; Smarandita fiica lui d-ra Florica Antal.

Necrologii.

Subscriții în numele lor și al numeroșilor consăngenii, cu inima frântă de durere aduc la cunoștință prea dureroasă soire, că multă iubitul soț, resp.

tată, frate, cumnat și unchiu Petru Solomonu, prof. la institutul preparandial gr. c. din Blășiu, după un morbu greu a trecut la cele eterne Luni în 8 Iunie n. c. în anul al 50-lea al etății, 19-lea al ferioței sale căsătorii și al 24-lea al serviciului său activ. Rămășițele pămâtesci s'au aședat spre odihnă într-un sperărea invierii Miercuri în 10 Iunie st. n.

Fiă-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Blășiu în 8 Iunie 1891.

Rosalia Solomonu n. Popu, ca soț; Virginia, ca fiică. Nicolau Solomonu, pro-topopu gr. c. în Luduș; Vasilie Solomonu, ca fraț. Eleonora Solomonu n. Vlăsa, Berta Solomonu n. Duluc, Rachila Solomonu, Iosifu Popu, Ladislau Popu, Clara Popu, Ladislau Popu, ca cumnați și cumnate. Eugeniu, Elena, Emiliu, Maria, Aurelia și Emilia, ca nepoți și nepote.

Serbi și Români.

Diarul național serbescu „Branik“ din Neoplanta, în numărul său dela 21 Maiu (2 Iunie) a. c. publică sub titlul acesta următorul articol foarte remarcabil, pe care îl reproducem în-tregu în traducere fidelă:

În timpul din urmă s'au ivit semne, ce promit un bine ore-care pentru poporele Orientului, cari până acum trăiau ori în neînțelegeri, ori în dușmăniă, în-că nu mai sciau care li este numele de botez în acest chaos. În timpul din urmă s'a vădută însă, că totuși în Orientu nu tôte sunt stricate și că acolo între poporele acelea, sunt multe nisuițe bune, numai cătă acelea ar trebui descoperite și deobște întrebuințate bine. Un astfel de semn mulțumitor este apropierea dintre tinerimea serbă și română și și mai semnificativ este, că această apropiere a fost recunoscută din partea politicianilor din Belgrad și Bucuresci, ba însuși regele Carol și regența serbă au întimpinat cu cuvinte căldurose această coaliție.

Nu suntem optimiști să credem, că îndată ce s'a înfrățit tinerimea serbă și română, numai decătă va și curge în acele țări miere și lapte; d-er nu e mai puțin adevărat, că caracterul acestei apropiări nu e neînsemnat, deși nu se pot vedé îndată rezultatele bune ale acestui pas.

Serbi și Români sunt cei mai apropiați vecini și ei totdeauna s'au aflat bine la oaltă. Decătă vom arunca o privire în trecut, vom vedé, că între Serbi și Români niciodată n'a esistat vr'un conflict, care se fi lăsat după sine o urmă nesuferită, încătă se nu se mai potă sterge. Interesele lor n'au venit în colisiune și decătă n'a esistat ura și dorul nesațios de a se v-ersa sânge,

— altă cauză mai pronunțată, ce naura a provocat neprieteniă între Serbi și Români, n'a esistat niciodată.

Precum nu-i desparte trecutul, așa nu au motivu nic în prezent a se feri unul de altul, ba ce e mai mult, ei sunt avisați la reciprocitate și în tôte raporturile lor de progres în Orientu, cu ușurință se vor puté înțelege și uni. Pe ei nu-i desparte cestiunea orientală, oi mai multă fi apropiă!

Intr'adeveru, ce ore i-ar și puté despărți?! Serbia nu cantă pământu românesc, tocmai așa și România nu aspiră la proprietatea serbescă. România niciodată nu va reflecta la acea parte a Macedoniei, în care locuesc Serbi și de asemenea nu portă nic grija Serbiei vechi.

Români nu sunt de rassa slavonă, d-er în orientu ei ni sunt cei mai simpatici. Grecii ne-au asuprit prin fanarioții lor; Bulgarii voesc să înghită pământul serbescu, — de tôte acestea Serbi nu se pot plânge, când e vorba de Români, cari întoddeauna i-au întimpinat frățesco.

Serbi și Români așad-eră nu au motive de a se îndușmăni și nic decătă nu ne mirăm, decătă apropierea dintre tinerimea serbă și română a fost întimpinată cu bucurie și de către bătrân. Decătă înfrățirea poporelor orientului e într'adeveru de o însemnătate și de o valoare ore-care, atunci acestu primu pasu nu va rămâne fără rezultate binecuvântate.

Noi Serbi și Români, cari trăim în statul acesta, nu putem ave comunitate politică cu Serbi din Serbia și cu Români din România, apropierea lor însă, după noi, are o importanță morală: e directiva, care își are însemnătatea ei și față cu noi, cari trăim între alte împrejurări, căci această însemnătate: *faceți și voi asemenea! Învețați a vă cunoșce. Căutați să vă apropiați!*

Noi suntem supuși acestui stat în care trăim, și de aceea apropierea dintre tinerimea română și serbă, ce s'a petrecut în afară de granițele noastre, pe noi nu ne pot privi. Noi putem însă să simpatizăm cu acestu pas și ne pot servi ca îndreptar: *cum trebuie în cadrul acestui stat și între împrejurările noastre să aflăm mijlocul potrivit de a ne apropia de Români din Ungaria, căci aceștia sunt frații noștri de o lege cu cari în decursul v-ecurilor am trăit împreună și în bine și în rău!*

Programul din Becicherecul mare a voit să dobândescă solidaritatea între naționalitățile din Ungaria, d-er pe timpul acela n'a putut fi nic vorbă despre acesta, fiind-că pe atunci naționalitățile erau în slabă mișcare politică.

temu lega afară pe erbă, și apoi până la Sf. Martin se va îngrășa și mai tare!

„D-er gâsca érăș am schimbat-o pentru o găină!“ răspuse omul.

„O găină! Acesta e un bun schimb“, d-ise femeia, „găina face ouă, le clocesce, căpătăm pui, căpătăm o curte de pui! Tocmai acosta am dorit-o eu în taină.“

„Da, d-er găina am schimbat-o pentru un sac cu mere putrede.“

„Ei acum trebuie să te sărut!“ strigă femeia plină de bucurie, „mulțamescu scumpul meu bărbat! Am să-ți povestesc ceva. După ce ai plecat, m'am gândit să-ți gătesc o mâncare bună: păpară cu c-epă. Ouă aveam, d-er imi lipsea c-epă. De aceea m'am dus în potrivă la înv-ătătorul, ei au precum sciu sigur c-epă, d-er nevastă-sa e o șgârcoită și jumătate. Mă rugai, să-mi împrumute — !

„Să împrumut?“ răspuse ea. „Nu creșce nimic în grădina noastră, nic măcar un m-er putred. Nic un m-er putred nu pot să-ți împrumut! Acum pot să-ți împrumut de ce,

ba chiar și un sac întreg! Asta e o bucurie bărbăte!“ Și d-ic-ându aceste ilu sărută.

„Asta-mi place!“ d-ise unul dintre Englesi, „totdeauna la vale și pe lângă aceea tot-deuna vesel! După aceea îi plătiră țaranului, care căpătase sărutări în loc de ghiontură, un funt de galbin.“

Da, totdeauna se răsplătesce, când femeia vede și declară, că bărbatul e cel mai cuminte, și că aceea ce face el e totdeauna bine făcut. Veți asta e poveste! Am auțit-o pe când eram copil mic și acum ai auțit-o și tu, și acum scii, că ceia ce face bărbatul e totdeauna bine făcut.

(De Andersen.)

— u —

Poesii populare.

Culese din popor.

Frunză verde de piper
Vină lele'n dealu la per
Să te 'n trebă ce-ai făcutu er.
— Am dat apă la doi veri,
Am dat apă de spălatu
Și gura de sărutat.
Frunză verde de bujor

Măi badiță badișor,
Eu în calea ta m'oiu face
Inima de ț-s'a 'ntorce
Colea Sâmbăta s-éra
Rujă verde 'n calea ta
Și frumosu te-oiu întreba
Dragă ț-să bade, ori ba?
— De-i dice, că nu ț-să dragă
Să vrei alta să te placă
Care-i cu costița negră
Inima 'n tine să seacă.

De ar fi cucu un vitez
Elu m-ar cânta de năcaz,
D-er cucu-i o păsărea
Elu cântă pe rămurea
Și sboră pe unde vrea.
Nu-i pasă de jelea mea

Lasă, lasă, tu leliță,
Că m-ai fost fără credință;
D-er te-ajungă și pe tine
Dorul, mândră, ca pe mine
Dorul, mândră, care plânge,
Care te uscă și stânge,
Fost'am io struț legănat
Pruncul mamii desmerdat;
Dorul t-ou m'angălbinit

Dorul t-ou m'amb-erănit,
Mândră, sufletelul meu,
Nu te-oiu blăstema mai rău:
Să te-ajungă, mândră ajungă,
Dorul, care te alungă
Cându-i ceriul fără stele,
Cându-să noptile mai grele
Pe la babe vrăjitoare
După ierbur pe rădore,
La strigoi între hotar
Cându-i n-óptea mai amară,
Și-apoi să veți mândruță
Ce-i blăst-umul de badiță.

Mare-i n-óptea și nu dormu,
Tótă m-é'nv-ertescu, m-é'ntornu
Ca peșcele 'n apa lină
Ca omu 'n ț-eră străină.
Frunză verde rujmalin
După noru vine senin,
După dulc-éta vine suspin;
După senin vine noru,
După suspin vine doru;
După senin vine s-ore,
După bănatu jale mare.
Frunțu verde de vescu
Eu de doru rău mă topescu.
Depărtatu-să și străinu
Lacremile vale-mi vinu,

Astăzi însă lucrurile stau altcum. Românii se țin în esec în apărarea naționalității lor. Ei se luptă cu o statornicie, de care trebuie să se bucure fără-care prietină ală naționalităților nemaghiare. Nu ar trebui lăsat să se stingă acest foc, er noi nu trebuie să ne ferim de căldura, ce ar veni din altă parte, căci ea va încălzi și trupurile noastre reci.

Dar ca să se potă ajunge la acesta, trebuie căutat ocaziunea, ca Serbii și Românii să se apropie. Dacă nu suntem uniți în biserică, trebuie să fim uniți în politică, căci pe noi ne conduce același gând, aceeași speranță ne încălzește piepturile, aceeași dorință ne conduce ca o stea lucitoare înaintea, și aceasta este: să trăim și să ne susținem ca naționalitate în acestă statu!

Acăsta se potă ajunge pe căi diferite. Studenții noștri dela școlile superioare trebuie să aibă legături cu colegii lor de naționalitate română, literații noștri trebuie să studieze literatura română, și să ne prezente din ea câte o floare mirositoare, diaristica noastră trebuie să se intereseze de lucrările fraților noștri Români și să-și însemne mișcările lor. Asemenea vor trebui să facă și Românii.

Trebuie să începem în mic, și cu încetul, cu mijloace obișnuite; er când vor fi spiritele câștigate și se vor interesa, atunci apropierea va deveni din ce în ce mai ușoară, mai grabnică.

Trebuie numai început și noi suntem încredințați, că rezultatul va fi bun și că prima încercare în urmările ei ulterioare sigură va fi norocoasă.

Din comitatul Huniădorei.

Adunarea generală a Reuniunii femeilor române. — Exponenți de industrie de casă în Hațeg și ocazia adunării Asociației. — Raportul delegatului comitatului din Hațeg.

Deși cam târziu, totuși cred a fi la loc, să vă raportez, despre adunarea generală extra-ordinară a Reuniunii femeilor române din comitatul Huniădorei, ținută la 1 (13) Mai n. a. c. în Deva.

Adunarea generală s'a ținută și astădată în casele Dănei președinte ved. Ecaterina Dragă și a decurs în cea mai frumoasă ordine și cu multă însuflețire românească.

Dintre numeroasele membre ale Reuniunii, am vădit pe d-nele și d-șorele Maria Moldovan, Elisabeta Danilă, Maria Păcurariu, Elena Tulea, Ida Mureșianu, Maria Mureșianu, A. Thiulescu, Susana Csatt, Vilma Moldovan, Valeria Moldovan, Luisa Pop, Gliceria Mihăuț, Tecla Luculeț, Maria Dima, Catița Filimon, Elisa și N. Ianou, — d-șora Elena P. Hossu-Longin și-a scusat absentarea prin o telegramă, în care dorește ca

lucrările adunării să fi încoronate de cel mai strălucit succes, — am mai vădit din bărbății de încredere pe dl. F. H. Longin și pe trimisul comitatului de expoziție din Hațeg, dl. Vasile Olteanu, și alții cari au venit să asiste la această frumoasă adunare.

Scurt, la această adunare au venit mai din toate părțile comitatului. — Venerabila D-șora președinte, într-o gingașă vorbire arată motivul, pentru care s'a convocat adunarea generală și anume: arată, că scopul adunării este de a statorni modul, cum Reuniunea ar putea da mână de ajutor comitatului de expoziție al Româncilor din opidul Hațeg, apoi salutându membrele și membrii întruniți, declară ședința de deschisă.

După o desbatere interesantă, adunarea generală decide, că atât membrele prezente cât și celelalte, să se angajeze a conlucra cu totă energia, ca expozițiunea, ce se va aranja estă an la Hațeg și anumită, cu ocaziunea adunării generale a Asociației — să reușescă cât mai bine.

Spre acest scop, membrele Reuniunii vor face excursiuni, prin satele din apropiere, vor intra în casele țeranilor noștri și vor căuta, care sunt cele mai frumoase și originale obiecte de industrie de casă și cari au recerut mai multă muncă și dibăcie, — și fiindcă mai ales țerancele noastre păstrează cu mare grijă obiectele, la cari au lucrat zile, luni, ba potă și ani întregi, membrele Reuniunii le vor explica însemnătatea expoziției și le vor convinge, că obiectele ce se vor espune nu se vor pierde, nici strica, ci la timp erăși li-se vor întorci, cu mulțămire.

Membrele Reuniunii vor mai spune țerancelor, că spesele împachetării și portul postal le va purta comitatul expoziției și ca esponenții să fi și mai siguri și liniștiți, membra, care va alege obiectele de espus, va da un revers despre obiectele primite, eventual va explica, cum obiectele să se înainteze de-a dreptul la comitatul de expoziție în Hațeg.

Li-se va explica esponențelor, că le stă în via, a vinde obiectele ce le vor espune, deci în cazul acela, vor însemna pe o țidulă lipită de obiect, dacă este seu nu de vândut, precum și prețul.

Va se țică, membrele Reuniunii vor da explicațiunile de lipsă, ce anume se se espun și cum se se facă espedarea obiectelor.

Și fiindcă comitatul nostru este foarte estins, încât cu greu se va putea străbate în toate comunele, adunarea generală a încredințat biroul, ca să compună și să trimită un apel către toți preoții și onorațorii din comune, ca să

colecteze, să alégă și să trimită obiecte de espus, comitatului de expoziție din Hațeg. Un apel vi-se va trimite și DVoștră spre publicare.

Ca termină până când se potă trimite obiecte de espus, s'a stabilită ziua de 3 (15) Iulie a. c. st. n. pentru ca comitatul de expoziție din Hațeg, dela acel termin și până la ziua adunării generale a Asociației să potă aranja obiectele primite.

Din toate acestea se vede, că Reuniunea femeilor române din comitatul Huniădorei încă s'a angajat, a face totă ce-i stă în putință, ca expozițiunea din Hațeg să succedă cât mai bine.

Delegatul comitatului de expoziție din Hațeg, dl. Vasile Olteanu a făcută cunoscută, că Românele din Hațeg și giur, încă de pe acum s'au pus pe lucru și așa speră, că cei ce vor lua parte în acest an la adunarea generală a Asociației, vor avă ocaziune să vedă minunatele lucruri de mână, ce sciu să le facă țerancele noastre, fără ca să fi avut altă instrucțiune și școlă, decâtă aceea ce le-au dat-o părinții lor.

E de însemnat, că nu există în Transilvania și Ungaria un alt comitat, unde să poți vedă atâtea porturi românești, ca aici; așa încât mai făcare sat are alt port, — er porturile cele mai multe se deosebesc foarte mult de unu de altu.

E probabil, că cu ocaziunea Adunării generale și a expoziției li va succede comitatului a prezenta mai multe porturi țerancești din diferite părți.

Nu am destule cuvinte de a lăuda inițiativa, ce au luat-o bravele Române din Hațeg și activitatea, ce și-au propus a-o desvolta membrele Reuniunii femeilor române din comitatul Huniădorei, ci mă mărginesc a apela la bunăvoința și energia tuturor, cărora le zace la inimă cultura și înaintarea poporului nostru. Preoți, notari, învățători și voi toți frații noștri, cari cunosc ce scie produce șermanul nostru popor, și mai ales DVoștră stimate d-șore preotese, notărese și învățătoare, cari dilaic aveți atingere cu țeranca română, stăruți din toate puterile — ca expozițiunea din Hațeg, să potă da de minciună, multele batjocuri, pe cari dușmanii neamului românesc le răspândesc în lume asupra țeranului român și a țerancei române.

După cum sunt informat, mai multe membre ale Reuniunii, au și mers pe sate și au adunat obiecte frumoase pentru expoziție.

Tot în adunarea generală a Reuniunii, s'a hotărât, ca în v-ă acăsta, să se aranjeze o petrecere de v-ă în favorul reuniunii la Băița încredințan-

du-se cu arangierea D-șora Anastasia Moldovan și D-șora Valeria Moldovan. Sperăm, că vom avă o di plăcută și ne vom petrece bine.

Pe la mijlocul lunii Iulie a. c. se va țină adunarea generală a Despărțământului Asociației transilvane în comuna montană Săcărâmbu.

După cum suntem informați, acea convenire încă e multă promiștore, căci participanții vor pute vedă multe lucruri frumoase, eră Săcărâmbeni încă de pe acum se prepară, ca oșpeții să potă duce frumoase amintiri din acea parte.

La revedere deci la Băița, la Săcărâmbu și mai ales la Hațeg.

Correspondentul.

Alegerea deputatului dietal în cercul Vinului de sus.

De lângă Vinul de sus, Iunie 1891.

În locul fostului deputat guvernamental Gál Ienő, denumit de jude la tabla regescă din Clușiu, în 3 Iunie n. c. în cercul Vinului de sus fu ales deputat Miksa Imre cu program opozițional moderat; el este fiul marelui proprietar din Hădărău, Miksa Elek, fost vice-comite, er acum deputat guvernamental.

Ce e drept cu ocaziunea acestei alegeri, presiune oficiosă din partea celor dela putere nu s'a observat. N'au lipsit însă mituirile și bețiile prin cari s'au făcută această alegere.

Cu bucurie se potă constata totuși, că alegătorii români din mai multe comune, pe lângă toate ispitele cele mari, n'au luat parte la alegere. Între acești bravi și destepti Români avem de a numera mai înteu pe alegătorii români din Luna, de unde dintre preste trei-șeci de alegători, nici unu nu s'a lăsat a fi amăgit cu bani și beutură și afară de judele comunal, ca persoană oficioasă nici unu nu s'a prezentat la alegere. Și cum s'ar și pută dejosi bravi Luneni întru atăta, încât să se lapede de credeul nostru național, când în 12 Septembrie din 1848 dintre părinții, frații și rudeniile lor trei-șeci de inși și-au versat sângele pentru cauza națională română și pentru tron!

Merită a se pomeni și alegătorii români din Ciuguduri și cei mai mulți din Vereșmortu, cari în ziua alegerii și-au căutat de lucrul lor, precum și Românii din Hărăstăș și Ghirișu.

Nu așa însă numeroșii alegători români din Măhaciu, Dumbrău, Ormenișu, Cicău și Hidișu. Acești Români slabi de ânger, cari ca foști militari se bucură de dreptul de alegere, conduși de o fală golă moștenită de pe timpul militarismului, în cea mai mare parte precă de serac, pe atătu de flămânși și lacomi după mănă și beuturi grătuite

Vale vinu, vale se varsă
De dorul mândrii de-acasă.

*

Nu-i ca doru de om dragu
Umbli totu ca celu beteagu,
Zaci mereu ca de lingore
Și nimica nu te dore;
De lingore păruți pică
La inimă nu te strică,
De dragoste păruți cresce
Și inima se topesce,
Să potă trece Someșul
Mi-ășt stămpăra sufletul.
Nici potă trece Dunărea
Doru'mi rupe inima...
Unde audu cucu cântându
Par' c'audu câinii urlându
Strigă cucului ca să tacă,
Elu se sue'n susu pe crângă
Și totu cântă de mă secă.

Din comit. S. Doboca.

Laura Veturia Mureșianu.

Frunță verde de caline
Ascultați voinici de mine
Că vă voiu învăța bine;

Când îți merge să pețiți
La zestre nu lăcomiți,
Precum am lăcomit eu
Și m'a bătut Dumneșeu,
C'am lăcomit la ogore
Și-am luat spaimă la ciore,
Am lăcomit la argintă
Mi-am luat mie urit,ă,
Am lăcomit la doi boi
Și-am adus hida la noi.
Ogorul l'am sēmēnat
Dér de hida n'am scăpat;
Holda mi-a bătut o ghiata
Hida'mi mănăncă viața;
Boii i-am țipat în munte
Și-o venit cu corne rupte;
Argintu'mi șede în ladă
Și hida'mi șede pe vatră
Ca și-o clăie negreblată.
Fugi tu hida de pe vatră
— Ba eu nu, că-s cununată
Și de capul tău legată,
Că popa m'a cununat
Și tata zestre mi-a dat

*

Frunță verde de pe rită
Lăcomit'am lăcomit,

Lăcomit la două vaci
Luai hida din găzdac,
Dimineța când se școlă
Ciorele din capu îi sboră,
Iese hida'n capul golu
Fugă vacile prin oculu.
Merge hida să le mulgă
Vaoile o iau la fugă,
Hida merge se le întorne
Vaoile o iau în corne,
Hida dă la vaci costreie
Nici așa nu vreu să steie.

*

La fata care-i găzdacă
Lucră satul de-o îmbracă,
Lucră una, lucră două
Până-i facă cămașă nouă,
Lucră două, lucră trei
Până-i facă cămașă ei;
La zadiile vristate
Lucră satul jumătate,
La zadiile alese
Lucră două-șeci și șese.

*

Frunță verde nucă sacă
Dragă'mi e fata serac,
Că ea lucră și se'mbracă

Și la mine și la tine
Și se'mbracă foarte bine,
Și la popa câte-odată
Numai să capete plată.
Dér fata găzdaului
Dă-o'n mâna dracului,
Cum se școlă cată'n olă
N'o rămasă ceva de-asară.
De vede că'n olă nu-i,
O pune iuți eră'n cuiu
Se duce pe uș'afară
Se bagă în cea oămară
Se anină de berbințe
Și cată lapte și brânză.
Dacă bine se hrănesce
Se pune și odihnesce,
Pe sub dēsa așterne unu sacu
Dice: lucre celu seracu,
Și-ar așterne-o perină,
Dér nu se face singură,
Că ea deșu nu și-o scii face
Precum nu scii să se îmbrace.
Din fostul distr. al Năsăudului.

Ioan Braicu,
inv. conf.

— pe timpul alegerilor se facu de batjocura străinilor, neavându nici frică de Dumnezeu, nici rușine de conaționali, și prin numărul lor destul de mare facu să isbutescă unul ori altul dintre candidații programului străin.

Sute de ferii de vin și vinaru se beau în comunele aceste înainte de alegeri. Demoralizațiunea lor e înspăimântătoare, nerușinarea fără margini și bețiile grozave. Morți de bieți îi vedu prăvăliți pe drumuri prin șanțuri și pe hotare. Nerușinându-se de faptele lor și nesciind prețui frumosul, ce-lu au, se lasă a fi duși la alegeri ca o turmă de capre, unde prin bețiile lor grețose se facu de risu și de minune.

Cuvintele și sfaturile preoților și ale altor Români binevoitori ai lor pentru densii sunt mazere pe părete, ei se provocă la dreptul lor ca nemeși. Diplomele lor de nemeși însesunt înlocuite prin petecile și sdrențele, cu cari acești nemernici își acoperu trupul secatu de fome și slăbitu de beție și prin polițele de datorii, în cari sunt îngropați până în urechi la băncile din Turda și Aiud.

Acei puținți dintre densii, cari sunt în stare mai bună, și mai deștepti, și dela cari s'ar putu aștepta mai multă tăria de sufletu, încă se lasă a fi orbiți de lăcomia, făcându-se magazinar ai beuturilor și ispravnic peste banii cu cari se cumpără sufletele la alegeri.

Dér sunt între densii și de aceia, cari ar avé cu ce trăi și totuși mergu la alegeri, unde îndemnați de lăcomia lor păcătoasă după carne și vinu, se îndopă ca hămisiți și prin bețiile lor rușinătoare întrecu chiar și pe țiganii corcurari, ba se facu adevărată șgură a omenimei.

Astfelu se ospetară la această alegere George Popa din Măhaci, Andreiu Nicoră din Dumbrău, Gligor Cizmașiu din Sămărtinul sârătu și Ioan Stoica din Vaidasig, toți omeni în stare bună materială.

Unu alegătoru.

Adresa Senatului român.

Eată adresa Senatului ca răspuns la Mesagiulu tronului.

Sire!

Senatul se simte fericitu ori de câte ori se găseșce în fața Tronului și-și pôte exprima Majestății Vostre sentimentele sale de iubire și devotamentu.

Elu vă asigură, Sire, că va îngriji cu totă stăruința, ca actuala sesiune extra-ordinară să fiă cât mai roditoare pentru țără întru deslegarea oestiunilor însemnate și urgente a căroru soluțiune se cere prin Mesagiulu Majestății Vostre și care a rămasu întârziat prin reînnoirea Camerei surore, dându guvernului totu concursulu ca să pôtă obține rezultatele dorite.

Sire,

Senatul aduce Majestății Vostre urările cele mai căldurose pentru începutulu Domniei celui d'altu doilea pătrară de secolu și așteptă și pentru viitoru de la înțelepciunea și energia Majestății Vostre o administrațiune pașnică și prosperă ca și în trecut, întru conducerea mai departe a Statului român.

Să trăiți Sire!

Să trăescă Majestatea Sa Regina!
Să trăescă A. S. R. Principele Moștenitor!

Esamene la sate.

Valea-Jiului, Iunie 1891.

Esamenul ce s'a datu în 28 Maiu n. c. cu pruncii dela școlele confes. gr. cat. din Paroșeni și Bărbătenii superiori și serveșce spre mare ouore d-lui Simeon Zehană, teologu absolutu, care timpu de 27 ani a funcționat ca învățătoru provisoru în aceste comune.

Era de față unu publicu numerosu atâtu din inteligință, câtu și cu deose-

bire din părinții pruncilor școlari. Esamenul s'a ținutu înainte de amede în Bărbătenii superiori, ér după amede în Paroșeni. Intrebările puse de către învățătoru din tôte obiectele prescise erau forte clare, ér răspunsurile date de școlari ne puseră în uimire așa, că mai multu nici dela unu învățătoru cu o singură școlă nu s'ar fi pututu aștepta. M. O. d-nu protopopu alu Jiului Stefanu Radicu, ca președinte alu comisiunei esaminătoare, n'a întârziat la finea esamenului a aduce lauda cuvenită zelosului învățătoru. Incă cu ocaziunea esamenului din anul trecut s'a exprimat d-lu Protopopu, că în intervalulu de 17 ani, de când conduce tractulu Jiului n'a avutu norocire a asculta unu esamenu atâtu de îmbucurătoru ca alu d-nului Simeon Zehană, care și în acestu an școlasticu a produsu totu acelașu rezultatu.

D-lu Zehană nu numai în școlă cu pruncii, ci și în biserică cu cei adulți, vedându, că nu are cine să-i instrueze, a luat asupră-și rolulu unui adevăratu luminătoru și povățitoru. Afabilu și vorbitoru, d-sa sciū povățui pe ori cine cu sfaturi bune, din care causă și-a căștigat în Valea Jiului o stimă și o popularitate forte mare. D-lui Zehană este de a se mulțami, că comunele Paroșeni și Lupeni, cari până în presente aveau o singură școlă, pe viitoru voru avé școli separate cu învățători separați, ceea ce pentru noi face forte multu, după ce inundându-ne o mulțime de străini și ridicându-și școlii ungușori, ne-artă sili să ne trimetemu pruncii în acelea, decât nu ne-amu îngriji din bună vreme, că se avem școlile noastre proprii. D-lu învățătoru Zehană însé prevădendu această întru atăta a vorbitu și a luminatū poporul, până când în fine acela convingându-se, și-a datu învoirea ca să-și ridice școle separate în fiș-care comună și a susținé învățătoru separatu. De când d-sa se află între noi, în școlele de pe Jiu s'a introdusu ordine, ér omenii și pruncii au căștigatū atragere către școlă.

Când înșirū aceste frumoșe fapte ale d-lui Zehană, trebuie să spunu cu părere de rău, că pe viitoru ne va părasi acestu ținutu multu cercatū. E adevăratu, că d-lu Zehană are pregătirile de lipsă pentru o carieră mai înaltă, dér părăsindu d-sa Valea-Jiului, imi este frică, că érăși va intra între omenii noștri letargia și amorțela de mai înainte, ceea ce cu deosebire în împrejurările de față ar fi durerosu pentru noi. Voiu aminti numai cestiunea edificării nouelor școle, alu căroru sufletu și conducătoru a fostu d-sa; și cari, decât densulu se va duce, voru suferi de siguru multu.

Din aceste și alte cause de-asemenea natură, noi tare ne-amu bucura, decât Prea Vener. Ordinariatu Episcopescu dela Lugosiu ar face ca pe viitoru încă să rămână la noi iubitul nostru învățătoru, séu decât acesta nici decum nu s'ar putu, atunci să aibă bunăta a ne rândui alți conducători destoinici, căci numai astfelu ne putemu mântui de abisulu, la a cărui margine amu ajunsu.

Omega.

Betleanu, (S. Dobeca) Iunie 1891.

La 31 Maiu n. c. s'a ținutu esamenul cu pruncii dela școlă poporală română din opidulu Betleanu, în comitatulu Solnocu-Dobeca.

Acastă sêrbătoare școlară a fostu publicată în ziua aceea în biserică prin M. O. d-nu protopopu, Gregoriu Pușcariu, care îndemna pe poporen, ca cu toții să ia parte la esamenu.

Când a fostu la 3 ore p. m., toți copii erau adunați. Sala școlii era forte frumosu împodobită cu ouauni de flori și verdeță, ér pruncii erau îmbrăcați frumosu în haine de sêrbătoare. Pre meșă învățătorulu se aflau: Clasificațiunea pruncilor, scrisorile de probă, desemnele de probă, alte protooole școlare, precum și programa esamenului.

Când a intratū în școlă d-lu protopopu Gregoriu Pușcariu, bravulu învățătoru Ioan Diuganu împreună cu copii de școlă, intonă imnul „Mulți ani“, cântatū în coru. S'a cântatū „Împarate cerescu“ și s'a ăștu „Tatalu nostru“, după care apoi urmă esaminarea după următorea program:

1) Din religiune, carea s'a finitū cu declamarea poesiei „Inviere“, de Traianu H. Popu, declamată de unu școlaru. 2) Din limba maternă, precum: Învățământulu intuitivū, cetitū—scrisū și gramatica română, apoi poesia: „Neamulu românescu“ declamațiune, și „Tricolorulu românū“, cântatū în coru. 3) Din limba maghiară: cetitū—scrisū traducere și exerciții verbalu. 4) Computulu mentalu și la tablă. Declamațiune: „Nu umblă nimio“ și „Acum suntemu și noi învățacei“, cântatū în coru.

Urmără exerciții corporali, paușă, care a duratū cinci minute. 5) Din sciințele istorice: Geografia, Istoria și Constituțiunea patriei. Declamațiune: „Cătră școlari“, apoi o poesia cântatū în coru. 6) Din sciințele naturale: Istoria naturală și Fisica. Declamațiune de mai mulți școlari, precum: „Cântulu Transilvaniei“, Limba româneșcă, „Copila română“ ș. a. S'au cântatū mai multe poesii, precum: „Sunt fecioru sdravenu“, „Unde încă mai răsună? ș. a. 7) Ca încheiere: Unu trilogu: „Despre superstițiune“, reproducu de trei școlari, care li-a plăcutū forte tare la toți ascultătorii, atâtu pentru cuprinsu, câtu și pentru predarea celor trei școlari curagioși.

În fine urmă împărțirea premiilor. S'au premiatū cu totulu 60 de școlari, între cari s'au împărțitū vre-o 12 fl. parte în bani, parte în cărți morale.

Pentru premiarea copiilor, zelosulu și vredniculu învățătoru Ioan Diuganu înainte cu vre-o două săptămâni a deschis o colectă, la care au contribuit d-nii, d-nele și d-șorele: Ioan Diuganu, învățătoru localu 50 cr., Ana Diuganu, soția d-sale 30 cr., Florea Diuganu 30 cr., Ioan Morariu, pantofariu 50 cr., Teresia Morariu, soția d-sale 20 cr., Ilie Mircea, pantofaru 40 cr., Maria Mircea 20 cr., George Chirtosu croitoru 50 cr., Elena Chirtosu 40 cr., George Moldovanu, mésarū, 20 cr., Iulianu Moldovanu 20 cr., Vasiliu Diuganu, pantof. 20 cr., Ana Diuganu 20 cr. Ioan Soagen propriet. 30 cr., Marcu Abrusiu, economu 30 cr.

La finea esamenului d-lu Protopopu a mai deschis o colectă, la care au contribuit d-nii și d-nele: Gregoriu Pușcariu 1 fl., Simeon Moldovanu. inv. în pensiu 20 cr., Al. Vlaicu, respicientu de finanțu în locu 50 cr., din cassa bisericiei 2 fl., Ana Todoranu din Teleaculu sășescu 40 cr., Todoru Pui, cojocaru 20 cr., Marta Rodneanu, cantoriță 20 cr., Natu Selvanu, economu 20 cr., Vasiliu Mărgineanu curatoru bisericescu din Figa 30 cr., P. Chirtosu, economu 10 cr., P. Moldovanu, economu 10 cr., Ana Moconeanu Coldeu 20 cr., d-lu Sohar Marțelu comerciatu în locu 1 fl. 50 cr.

Primescă acești marinimoși dăruitori și pe această cale mulțamita cea mai ferbinte.

Publicu a fostu numerosu, mai cu sêmă poporu. Inteligenți români în locu suntū puținți, dér nici aceia n'au luatū toți parte la esamenu. Durere, căci prin aceea arată că nu multu se interesă de școlă. Sperămu însé, că pe viitoru le va lumina Dumneșcu mintea și se voru interesa mai tare de școlă.

Incheiu acestu raportu cu cuvintele: „Învățătorulu bunu este frumșea școlii și a comunei sale“. Dicu și eu împreună cu M. O. D. Protopopu: Dee Dumneșcu mulți învățători, ca bravulu nostru Ioan Diuganu, carele în adevărū își pricepe chemarea sa școlară și națională.

Deși în anul acesta d-lu Diuganu a fostu numai începătoru la noi, dorimū însé, ca numai totu așa esamene să dea

cu pruncii și în viitoru, căci atunci vom puté fi măreți noi Români din Betleanu, precum am fostu și sub antecesorulu séu, Dlu Simeon Moldovanu, care în tōmna anului trecut a pășitū în pensiu, după-ce ca învățătoru și-a făcutu unu trecutū plinu de adevărate merite.

i. m.

Din părțile Deșului, Iunie 1891.

Duminecă în 24 Maiu n. c. s'a ținutu esamenul cu pruncii școlii gr. cat. din Uriulu de Josu. De față era M. O. D-nu protopopu Ioan Velle, ca directoru alu școlii și mulțime mare de poporu, semnū, că poporul nostru se interesă de învățământulu poporalu.

Nu am fostu norocosu a puté fi de față dela începutu, ci numai când se resolu o temă din matematică am sositū și eu acolo. Decă și din celelalte obiecte au răspuns pruncii așa, ca și din Matematică, Istoria Romanilor, Geografia și Economă, atunci cu totu dreptulu putemu dice, că școlă din Uriu progresă.

Esamenul în genere a fostu bunu și acuma, precum a fostu și în anii trecuți de când funcționeșca ca învățătoru vredniculu Augustinu Popu. M. O. D-nu protopopu i-a și recunoscutū în publicu meritele sale, laudându-lu după cuviință.

X. Y.

De lângă Moclu, 7 Iunie n. 1891.

În 23 Maiu s'a ținutu esamenul cu copii dela școlă română greco-orientală din Comuna Moclu, unde a funcționatū ca învățătoru tinerulu de bună speranță Nicolau Lepideonu.

Esamenul s'a ținutu sub presiulu d-lui protopresbiteru Iuliu Roșescu. Au luatū parte la esamenu și învățătorulu și învățătorea dela școlă de statū din locu precum și cășiva fruntași din comună.

Răspunsurile ce le au datū copii din tôte obiectele propuse, au doveditū unu progresu frumosu în învățamentu, se vede, că d-lu învățătoru își cunoșce chiămarea și și-a implinitū datorința cum se cuvine. Cu deosebire a fostu interesantă propunerea unei teme, pe care copii începătorii au trebuit să o scrie pe tăbliță și scrisorea să o arate la părinții lor, cari erau de față, ér acei copii, ai căroru părinți nu erau de față, sau supăratu și au promisū, căși voru ruga părinții, ca de altă dată să vină și densii să vadă cu ochii și să audă cu urechile lor ce sporu au făcutu pruncii lor în decursulu anului.

Edificiulu școlaru e corăspunătoru, arangiamentu internu e îndestulitoru, la ce multu a lucratū tinerulu preotū Căpușianu. Ar fi de doritū unu învățătoru stabilu și mei bine salarisatū, ca să pună o petră tare și neclătită acestui sublimu edificiu alu culturii naționale pe care îl amenință vigelia vânturilor, ce suflă din multe părți și așteptă ocaziunea binevenită pentru a-lu preface în școlă comună, ceea ce ar fi mare pagubă pentru unu poporu numerosu.

Unu pretinū bunū din vecinū.

Rivalbu, 7 Iunie 1891.

În 6 Iunie n. c. s'a ținutu esamenul la școlă grănițărășcă română de aici, unde de 5 ani funcționeșca ca învățătoru Gavrilu Moșiu.

Ca delegatū din partea comitetului grănițărășcu din Sibiu a fostu trimisū zelosulu învățătoru Paulu Olteanu din Hațegu. Atătū d-lu delegatū, câtu și puținulu publicu, ce era prezentū, aștepta unu rezultatū îmbucurătoru, dér durere, căci unii încă la începutulu esamenului au cetitū din fața învățătorului, că esamenul nu va corăspunde așteptărilor, deoarece învățătorulu Moșiu prea de dimineță s'a lăsatū a fi înșelatū de puterea alcoolului.

După începerea esamenului, delegatul Paulu Olteanu, carele altoum păoarierea învățătorășcă îl putemu numi

unul alt doilea Petri, a voită să se convingă pe deplin despre progresul școlărilor; astfel a început a pune întrebări școlărilor pe baza conspectului despre materia propusă în decursul anului și a clasificărilor, ce erau pe măsă; inv. Moșiu însă nu ceda nici decum să răspundă școlărilor provocată la întrebarea pusă de către delegat, ci singur provoca îndată pe altă școlară, punându-i altă întrebare.

Delegatul Olteanu în fine s'a vădit necesitată a provoca pe învățătorul Moșiu, să lase școlarii, pe cari deusul îi provoca, ca să răspundă la întrebările puse de el, căci numai așa va pute face un raport fidel despre rezultatul examenului, la Comitetul grănițeresc din Sibiu, ca autoritate supermă.

Urmarea a fost, că pruncii provocați, la întrebările puse, nu puteau da nici cel mai mic răspuns, ci în locul lor răspundea învățătorul Moșiu cu „nu știu, n'au învățat“. Astfel totu examenul s'a mărginit la răspunsurile 7—8 școlari mai mari, între cari erau și de repetițiune și cari își câștigă cunoscințele încă sub alți învățători, ba unul dintre acei școlari a frecventat și școala grănițerescă din Hațeg, pe carele învăț. Moșiu se vede, că la adus la examen numai ca să-l școlă din noroi.

Nu e de mirare, că rezultatul examenului a fost foarte slab, deoarece învățătorului Moșiu nu-i zace nici de cum la inimă progresul școlii. El nu începe anul școlastic nici când la timpul său, ci cu câte 2 luni mai târziu.

In școlă își arată fața foarte arareori; e prea mult, decât într-o săptămână se prezintă de 2-ori în școlă, ci totă instrucțiunea este concredută școlărilor, instruindu-se ei pe ei; apoi vacanțele sunt fără număr. Pe învățătorul de aici mai iute îl poate omul vedea în comunele din giur, decât în școlă.

Prin o asemenea purtare, el acum a gătat-o cu toate, așa că nimenea nu voese a mai sta de vorbă cu el, — și-a pierdut totu numele bun.

Comitetul grănițeresc din Sibiu este informat de către eforia școlară grăniț. de aici pe deplin despre purtarea învățătorului Moșiu, și așteptăm fără întârziere vindicarea răului.

Ca încheiere am să adaug, că numai învățătorului Moșiu i-a fost cunoscută ziua examenului, nevoind a comunica nici măcaru președintelui eforiei grănițeresci, de cum altoru membrii circularul Comitetului grănițeresc referitor la acela. Cei 4 membri ai eforiei, cari au participat la examen, încă au fost aduși de pe câmpu acolo. Altcum d-lu delegat Olteanu poate că era silit a se vedea singur cu învățătorul la examen.

Unu grănițer.

CARACTERULU.*)

Insușirile caracterului I. Curagiulu.

Puțin zelă tinerescă, insufletire, este unu sprijin bun în viață, o putere ce te mână înainte ca nici una-alta. De ar fi ea (insufletirea) la început câtă de fierbinte, în cursul timpului se răcesce și prin esperință se modereză. Ea este frumosul privilegiu al junimei și de aceea nu-i iertat a-o suprima prin batjocură sau prin putere. Insufletirea arată spiritul plin de putere, desinteresat, tocmai așa precum egoismul și mulțămirea cu sine arată sugrumarea puterii și a mărimei. Juneta este primăvera vieții, entuziasmul este soarele, fără a căruia rațe, ce dau viață și căldură, nu poate să crească și să se desvölte

decâtă neghina și plantele veninoase. Insufletire redică puterea de lucru a omului, inspiră încredere și speranță, așa că urmăm cu voia bună cerințelor adeseori seci și de totu neînsemnate ale datoriei, ce ni-o impune chiamarea noastră.

Sir Henry Lawrence dice: Unu amestec potrivit de romantică și de trezvia conduce pe om mai bine pe cărările vieții. Romantica seu insufletirea trebuie să o stimăm ca pe cea putere, care sprijinesce spiritul în nisuițele sale cele mai nobile. Sir Henry totdeuna a admoniat pe tineri, de a nu suprima insufletirea inimei, ci de a-o cultiva și de a-o conduce cu îngrijire, pentru că promovază cele mai înalte scopuri și face posibil de a-le atinge. Elu dice: decât amândou romantica și trezvia, sunt destul de bine amestecate, atunci sensul pentru cea din urmă te va duce prin și peste toate piedecile, de-a dreptul spre unu scop dorit; sensul pentru cea dinteu te va face se nu te mai gândesci la greutățile drumului, arătându-ți frumosele prospecte, cari se află în drum. Ne va convinge despre aceea, că și în viața acesta întunecată este o bucurie, pe care nici unu străin nu-o cunoște și nu-o turbură, o lumină care din ce în ce mai multă luminează spre ziua desvîrșirii.

Cel ce voiesce să se vîrșescă unu lucru mare, are lipsă de o putere, ce-o dă numai insufletirea. Fără de acesta piedecile și greutățile, ce i-se pun în cale din toate părțile, l'ar cuplesi curându; cu curagiulu și cu perseveranța insufletirii însă unu bărbat se simte destul de tare, de a-se împotrivi ori-cărui pericol și ori-cărei greutăți. Ce mare a trebuit să fiă insufletirea unui Columb, care convins de corectitatea problemei ce și a pus-o, a intruntat toate primejdiile pe mările necunoscute, și chiar și atunci când omeni s'ei în desperarea lor, se redicără împotriva lui, și-lu amenințară că-lu voru arunca în mare, n'a pierdut curagiulu și speranța, până ce în cele din urmă resări înaintea ochilor s'ei o lume nouă.

Nici unu om harnic nu se va descurgia prin aceea, că nu-i succede unu lucru, ci va face de atâtea ori nouă încercare, până își va ajunge ținta sa. Nu cade nici unu arbore cu o singură lovitură, der multe picături găuresc pētra. Noi vedem de ordinaru numai succesulu, pe care l'a avut unu bărbat, nu și ostenelele, suferințele și pericolele, ce a trebuit să le suporte. Când unu amic alu mareșalului Lefevre a laudat succesele extraordinare și noroculu acestuia, îl întrebă mareșalulu. „Și d-ta în adevăr mă învidiez? Bine, vei avé toate aceste mai iefin decâtă mine. Vin'o în grădină, eu voiu împușca de douăzeci de ori în depărtare de treizeci de pași asupra d-tale și decâtă nu te voiu omori, să fiă totu alu d-tale. Cum? nu voiesc? Bine, atunci aduți aminte, că asupra mea au împușcat mai mult decâtă de o miă de ori și din depărtare multă mai mică, înainte de a fi dobândit, ceea ce am dobândit!“ (Va urma.)

Din jurulu vetrei.

Ținu purcelulu de codă până se-ngrașă.

Cine ese nóptea din sat și nu-lătră câni?

Lată peste lată, peste lată, Imbojorată, peste imbojorată, Crăcănă, peste crăcănă, Măciule, peste măciule, Limpezală, peste limpezală, Galbenelă și peste galbenelă — hudalet?

Intr'o margine de crângu Sintu doi lucéferei, Lângă doi lucéferei Două blăni de blidă Lângă două blăni de blidă O móră terecată.

Hurdur, Burdur, Din pădure adus, Sub laiță pus?

Pisioă orețuiă Pe pēru se suiă?

Ce-i și-n casă și afară?

Cine nu se satură nici-odată?

La vecina sub părete Plin de puice pupuiete?

Amu două surori, una șede în casă și o plouă, ér alta umblă pe afară și nu o plouă?

Ce flóre e mai frumósă, Din câte flori mirósă, Bărbații o iubesc, Femeile o uresc?

POVEȚE.

Conservarea pómelor. Până acum se credea, că spre a pute feri de putredime pómeele, carnea și alte lucruri de mâncare, trebuie negreșit, ca omul să le ferescă de-a veni în atingere cu aerul, pentru că se dicea, că decâtă câtă de puțin aer vine în atingere cu ele și decâtă pe lângă aceea mai e și căldură, atunci e pace bună cu ele, căci se strică și se putredesc. De aceea, cei ce până acum au voit pentru esemplu să facă conserve de carne, seu să păstreze carnea cu anii, fără de-a se strica, mai înteu de toate s'au îngrijit, să păzescă carnea, ca să nu vină în atingere cu aerul chiar de loc. În scopul acesta carnea, ce era să se conserve, mai înteu se ferbea, apoi se storcea bine cu unu tescău pentru ca să ese din ea totu aerul, și apoi se aședa într'unu vas închis hermetic, adevă într'unu vas, din care se scotea totu aerul și care se închidea apoi așa, ca să nu pótă intra chiar de loc aer înăintru. În timpul din urmă însă nisce învățați din America s'au ocupat anume cu lucrul acesta și după mai multe studii și experimente au constat, că sunt în mare rătăcire aceia, cari cred, că aerul ar strica conservelor și că elu ar fi cauza, că pómeele se strică și nu se pótă ține multă vreme. Este adevărat, că pentru a produce conserve de carne este de lipsă mai înteu să ferbi și să storci bine carnea, der nu de aceea, pentru ca să ese aerul

din ea, ci pentru ca să piară din ea toate acele mici ființe viețuitoare (microbi), cari pricinuesc stricăciunea, ér vasele trebuie să se astupe hermetic pentru aceea, pentru ca acele mici organisme viețuitoare din aer să nu pótă străbate la conserve.

Astfelu stând lucrul, s'a constatat, că nu mai e lipsă, ca vasele, în cari se păstrează pómeele, ori conservele, să se astupe hermetic, seu așa, ca să nu pótă străbate aerul la ele. Este de ajuns, decâtă gura vasului se astupă bine cu vată, prin care aerul pôte să străbată ce e drept, der fiind ea foarte desă, microbii stricăcioși, ce se află în aer, nu pótă străbate prin ea. Pentru ca însă vata să o putem întrebuința cu destul succes și să nu periclităm pómeele, ori conservele, e de lipsă mai înteu, ca să o punem într'unu cuptor la căldură, pentru ca să pērá ori ce organisme viețuitoare, ce pôte s'ar afla în ea. Sticla, în care se aședă conservele, trebuie făcută așa, ca să se pótă astupa bine cu vată, ca și cu unu dopu. Într'unu institut chimic din America, unde mai înteu s'a făcut acestu studiu, au făcut multe încercări și li-a succés a conserva pe calea acesta cu anii chiar și cărnurile și pómeele cele mai delicate așa, că nici câtă mai puțin nu s'a observat la ele nici o stricăciune. Acestu mod de conservare s'a adoptat deja din partea mai multor fabrici de conserve din America.

MULTE ȘI DE TOATE.

„Măgaru suru“
Intr'unu oraș din Polonia se aflau două ospătării. — Una se numea „Măgarul suru“ și cealaltă „Găina de aur“. „Măgarul suru“ era cel mai vestit, acolo trageau toți. Ori câtă se silea ospătarul dela „Găina de aur“, ca să mulțămescă pe oșpeții s'ei, totuși celălaltu ospătar avea mușterii cei mai buni. Intr'o zi veni în oraș generalu rusu Suvaroff cu mare suită și-și luă locuința în ospătaria dela „măgarul suru“. Ospătarul de aici se rugă de general, ca să-i dea voia să numescă pe viitoru ospătaria sa la „Generalulu Suvaroff“. Acesta îi dade voia și „Măgarul suru“ îi făcu loc generalulu Suvaroff. Ospătarul dela „Găina de aur“, care observă acesta, zgrăvi unu măgaru suru pe firma sa, ér pe „Găina de aur“ o luă jos, fiindcă nu-i ouă de aur. Deoarece ospătaria dela „măgarul suru“ cum era vestit în totu ținutul, toți veniau aici și „Generalulu Suvaroff“ ședeă părăsit. Der ospătarul nu voia să ia jos pe generalulu Suvaroff și sub firmă puse inscripțiunea: „Acesta este adevăratulu măgaru suru!“

Bicicliști parisieni în Viena.

În zilele acestea au sosit din Paris la Viena doi domni, cari au făcut drumul dela Paris la Viena pe velociped. Cam de o lună au plecat ei din Paris, au trecut prin orașul München și au petrecut în mai multe orașe. Ei au făcut pe zi cam 100 de kilometri. Sunt deplin sănătoși. Din Viena voru pleca totu cu velocipedul la Roma.

O comără.

Intreprindătorii însărcinați cu dărîmarea castelului de Rio-Janeiro (Brazilia) au găsit în galeriile subterane ale acestui edificiu o sută douăsprezece lădi de lemn cu armature de fer, șese-sprezece saci, totul conținând în monedă de aur spaniolă veche, 70 milioane franci, apoi o serie de documente curioase, printre care o chi-

*) După Smiles-Rudow. A se vedea Nr. 118 alu „Gaz. Trans.“ din 1891.

tanță de primire subscrisă de părintele Anton Desarte, superiorul alu olegiului companiei lui Isus, pentru o sumă de 20 milioane în aur destinată a fi plătită ca tributul regelui Ioan IV al Portugaliei și alu Algarvelor, cu oasia viziunii sale în Brasilia. Se crede, că acestea sume ar fi fost ascunse de cătră Jesuiți în 1756, când se simțiau amenințați de marchisul de Pombal care trebuia să suprim ordinul lor. S'a găsit și o cantitate de giuvaericeale, pietre prețioase, etc. Se caută încă 2,400 kilogr. de praft de aur și 945 kilogr. de lingouri arătate în inventarul găsit acolo.

Jăfuirea trenului Express-Orient.

În zilele trecute a fost atacat trenul Express-Orient ce venea din Constantinopol. Niscetălhari au scos șinele, și așa au oprit trenul. Îndată se repeziră vreo 20 de omeni armați cu revolve, pusc și săbii asupra vagonelor. Ei jăfuiră pe toți căți se aflau acolo, luându-le lucruri prețioase precum: ceasornice, lanțuri de aur, inele etc. și puseră mâna și pe 5 Nemți, și i duseră într'o pădure, unde îi tractară foarte bine, le dădură de mâncare și de beut. Hoții cerură 200,000 franci, bani de răscumpărare pentru aceste 5 persoane. Ambasadorul german din Constantinopol se duse la Sultanul și se plânse despre întâmplarea acesta. Sultanul dădu ordin vistiernicului său să plătească tēlharilor 200,000 franci. Aceștia după ce primiră banii îi și eliberară. Tēlharii sunt greci, și căpetenia se numește Anastasios. Guvernul turcesc a luat mēsură strașnică ca să prință pe tēlhari, despre cari se știe însă, că au părăsit teritoriul turcesc.

Leneș mare.

„George“, duse un mēsar cātră ucenicul său, „tu ești un mare leneș.“ — „Ah, meștere“, duse ucenicul, nu-mi vine să lucr nimic, aș voi mai bine să mor.“ — „Da, asta o cred și eu“, duse măestrul, „s'ar potrive tocmai bine cu tine; se zaci comod în cosoing și să nu-ți dai măcar osteneța să-ți deschizi ochii!“

Curiositate.

Maria (ficia unui avocat): „Tată, vedu aici în romanul acesta cestiunea, că „Ōre amorul e o crimă?“ Veđi, tată caută în codul penal!“

La un esamen de medicină.

Profesorul: „Ce ai face d ta, decă la secțiunea unui cadavru vei observa, că mai e viața în el?“ Studentul: Atunci l'ași întreba pe respectivul, că se învoese să continuu și mai departe operațiunea.

Tablou

de industriile și produsele romănesci protegiate prin noul tarif vamal.

În zilele acestea guvernul român a prezentat corpurilor legiuitorie proiectul noului tarif vamal, ce va avé să între în vigoare la 1 Iulie a. c. Acest proiect nu se deosebesce decăt numai în unele puncte neînsemnate prezentat de cabinetul Manu. Dăm mai jos tabloul industriilor romăne protegiate, cari sunt împărțite în trei categorii și beneficiază de o taxă dela 10—15, 15—30 și 30—50 la sută din valoare:

Industriile taxate dela 10 la sută din valoare.

Săpunuri parfumate taxa 180 lei, adecă 15 la sută din valoare. Ceară albă seu galbenă taxa 40 lei, adecă (10%), Piei tăbăcite de vite mici taxa 150 lei, adecă (15%), Hamuri și șele taxa 160 lei, adecă (13%), Obiecte diverse de piele taxa 200 lei, adecă (13%), Încălțăminte de piele ușoră 500 lei, adecă (15%), Țesături de lână de o greutate

dela 500—700 gr. pe m. patr. taxa 150 lei, adecă (10%), Țesături de lână de o greutate de 500 grame seu mai puțin pe metru patrat taxa 200 lei, adecă (8%), Impletituri de lână taxa 250 lei, adecă (10%), Lucrările de păsă grăă (pălărit) taxa 150 lei, adecă (15%), Lucrări de păsă colorată taxa 600 lei, adecă (12%), Faiantă taxa 100 lei, adecă (15%), Obiecte de tuoi brut. taxa 6 lei, adecă (10%), Care și căruțe țărănești taxa 20 lei, adecă (13%).

Industriile naționale taxate dela 15 la 30 din valoare.

Făină de grâu taxa 12 lei, adecă 30 la sută din valoare. Luminări de stearină taxa 50 lei, adecă (25%), Piei tăbăcite de vite mari taxa 100 lei, adecă (25%), Încălțăminte de piele taxa 400 lei, adecă (20%), Țesături de lână o greutate de 700 gr. seu mai mult pe m. patr. taxa 100 lei, adecă (22%), Hărți de paie seu de lemn taxa 18 lei, adecă (27,67%), Hărți de scris taxa 30 lei, adecă (25%), Cartonuri ordinare taxa 30 lei, adecă (20%), Plicuri, pungii de hărți etc. taxa 300 lei, adecă (20%), Cărți tipărite în limba română taxa 150 lei, adecă (21,50%), Foi de lemn pentru parchete pentru placagiu, parchete taxa 40 lei, adecă (20%), Mobile văpsite nesculptate taxa 60 lei, adecă (20%), Cimente taxa 1,20 lei, adecă (24%), Materiale de pământ ars taxa 3 lei, adecă (20%), Olăria comună taxa 15 lei, adecă (30%), Obiecte de sticlă în culore naturală taxa 30 lei, adecă (25%), Obiecte de sticlă albă și colorată taxa 60 lei, adecă (20%), Căldărări taxa 125 lei, adecă (25%), Grilagiuri de fer și mobile de fer taxa 28 lei, adecă (28%), Obiecte de tablă de fer negră taxa 25 lei, adecă (28%), Obiecte de fer seu de oțel taxa 30 lei, adecă (30%).

Industriile naționale taxate dela 30 la 50 din valoare.

Făinuri de ori-ce calitate taxa 5 lei, adecă 33 la sută din valoare. Bere de butoi taxa 30 lei, adecă (50%), Bere de butelii taxa 30 lei, adecă (50%), Spirtoase distilate în butoie taxa 75 lei, adecă (50%), Spirtoase distilate în butelii taxa 100 lei, adecă (50%). Conserve de legume taxa 60 lei, (adecă 50%) Uleiuri vegetale afară de măsline taxa 30 lei, adecă (53%), Săpunuri nepartumate taxa 40 lei, adecă (40%), Lucrări de ceară taxa 250 lei, adecă (50%), Sfără de cânepă de in etc. taxa 72 lei, adecă (36%), Fringhii 45 lei, adecă (33%), Lucrări comune de lemn taxa 20 lei, adecă (34%), Obiecte de papură, etc. taxa 80 lei, adecă (40%), Petroliu rafinat taxa 15 lei, adecă (50%), Obiecte de tinichia taxa 60 lei, adecă (33%), Trăsura fără arcuți taxa 75 lei, adecă (50%).

Sciri comerciale.

Budapesta, 6 Iunie. Tărgul de Medard, început săptămăna acēta n'a influințat deosebită asupra negoțului de produse din piața noastră. Numai unii artiștii s'au bucurat de o căutare mai mare, în genere mișcarea neînsemnată. În manufacturii negoțului cu măruntul merge bine. Interesele 3 3/8%.

Cereale. Ținută piștelor esterne n'a fost uniformă. În New-York grăul a scădut cu 3—3 1/2 cenți fiindcă prospectele de recoltă, neîntrerupt sunt favorabile. Nici în Anglia nu s'au putut menține prețurile. În Franca, grăul neșchimbat. În Germania, după declararea Cancelarului, că nu intenționază scăderea taxelor vamali, grăul s'a urcat cu 6 mărci, șecara cu 9, la încheiere însă grăul a mai pierdut 2 1/2 mărci, șecara 1 1/2.

În B-Pesta grăul a mers totu îndrăt, încheiându cu 30 or. mai jos ca săptămăna premergătoare. Mișcarea 70,000 m. metr. — Șecara, orzul, porumbul și ovėsul, de asemenea au datu îndrăt.

Păstăiose. În transacțiile făcute nici

o schimbare însemnată. Notéză: fasolea albă 7.50, 7.75 fl. — mazerea 11.50, 13 fl. — lintea 8—10 fl. — hrișca 7.75 fl. — sēmēntă de cânepă lipsesce, prețulu 13 fl.

Victualie. Onă au intrat multșore în săptămăna trecută, de aceea prețulu la o ladă a cădut cu 1 fl. Notéză: 47—48 la 1 fl., lada 29—30 fl. — *Ga-life.* Tendență neșchimbată, oferte abundante. Notéză găsece grase 4.50, 5 fl., găini 90 cr., 1.30 fl., rațe 2.20, 2.40 fl., curci 3.50, 4.50 fl., pui 70 cr., 1 fl., untu 68—75 fl., de mēă 85—95 fl. pr. 100 kilgr.

Lana a avutu tărgu forte slabu. Prețurile totu îndrăt.

În *pei* a fostu o mișcare viuă. S'au vëndutu aprupe tôte din magazine. De oi sêrbesoi s'au vëndutu cu 114—116 fl. cam 15,000, calitate mai bună cu 122 fl., pr. 102 bucăți. De miel s'au vëndutu cam 80,000 bucăți.

— **Prețulu valutelor și alu devise-lor** au început a scăde mereu. Causa este, că străinătatea a început a specula cu efecte internaționale, și a oferit spre vëndare sume considerabile de valute străine. Despre regularea valutei în Austro-Ungaria se știe, că se amână pe timpu nehotărît. La acēta a contribuită cu deosebire debaterile din diata austriacă.

Tărgulu de rimători din Steinbruch. La 8 Iunie n. starea rimătorilor a fost de 137,845 capete, la 9 Iunie au intrat 1357 capete și au eșit 1456 rēmănându la 10 Iunie un număr de 137,926 capete. — Se notéză: marfa *unguresc* veche, grea dela 41 până la 42 1/2 cr. marfa *unguresc* tineră grea dela 44 cr. până la 45 cr., de mijloc dela 45 cr. până la 46 cr. — *ușor* dela 47 cr. până la 47 1/2 cr. — *Marfa țărănesc* grea dela 41 până la 42 1/2 cr. — de mijloc dela 44 cr. până la 45 cr. — *ușor* dela 46 cr. până la 47 cr. — *Marfa de România de Băkon* grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușor dela — cr. până la — cr. transito dto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc dela — cr. până la — cr., *Marfa sêrbesc* grea dela 45 1/2—46 cr. transito, mijloc grea dela 45 1/2—46 cr. transito. ușor dela 46—46 1/2 cr. Porci îngrășați de unu anu dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr., îngrășați cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântăriti la gară cu 4 1/2.

Căendarul sêptemănei	Căendarul Iulianu	Căend. Gregorian	
		Sorele	Cerșieru.
1891	Dum.	2 Par. Nichifor.	7.58
Piele sêptem.	Lun.	3 Mart. Luchianu	7.58
	Mart.	4 Par. Mitrafonu	7.59
	Mercuri.	5 Mart. Dorotheiu	7.59
	Joi.	6 Par. Visariu	7.0
	Vineri.	7 Mart. Teodotu	7.0
	Sămb.	8 Mart. Teodor Stat.	7.1

Cursulu pieței Brașov.

din 13 Iunie st. n. 1891.

Bancnote romănesci	Cump. 9.19	Vënd. 9.23
Argint romănesc	9.15	9.20
Napoleon-d'ori	9.22	9.25
Lire tarcesci	—	—
Imperiali	—	—
Galbini	5.40	5.46
Șeris. fonc. „Albina“	6% 101.—	—
„ „ „	5% 99.50	100.—
Ruble rusesci	137.—	138.50
Mărci germane	56.80	57.25
Discontulu	6—8% pe anu.	—

Cursulu la bursa din Viena.

din 12 Iunie a. c. 1891

Renta de aur 4%	105.45
Renta de hărți 5%	101.55
Imprumutul căilor ferate ungare	—
aur	116.—
dto argint	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	113 —
Bonuri rurale ungare	92.—
Bonuri croato-slavone	104.75
Imprumutul cu premiulu unguresc	137.25

Losurile pentru regularea Tisei și Șeghedinului

Renta de argint austriacă	129.80
Renta de aur austriacă	92.55
Renta de hărți austriacă	110.90
Renta de hărți austriacă	92.50
Losuri din 1860	13.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1014.—
Acțiunile băncii de credit ungare	942.—
Acțiunile băncii de credit austr.	300.—
Galbeni împărătesci	5.49
Napoleon-d'ori	9.25
Mărci 100 imp. germane	57.25
Londra 10 Livres sterlinge	116.90

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 10 Iunie n. 1891

Sēminte	Calitatea per Hect.	Prețulu per 100 chilogr.	
		dela	până
Grău Bănățesc	80	—	—
Grău dela Tisa	80	9.65	9.80
Grău de Pesta	80	9.60	9.75
Grău de Alba-regala	80	9.65	9.80
Grău de Bácska	80	9.65	9.80
Grău ung. de nordu	80	—	—

Sēminte vechi ori noue	soiulu	Calitatea per Hect.	Prețulu per 100 chilgr.	
			dela	până
Săcară	nutreț	70—72	7.60	7.80
Orzu	de vinars	60.—	6.55	6.65
Orzu	de bere	64.—	—	—
Ovės	—	39.41	6.35	6.60
Cucuruz	bănăț.	75	6.25	6.80
Cucuruz	altu soi	78	6.15	6.20
Cucuruz	—	—	—	—
Hrișcă	—	—	7.40	7.70

Produse div.	Soiulu	Cursulu	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungur. francesă	—	—
—	roșiă rafinată duplu	37.—	38.—
Oleu de rap.	—	5.50	5.75
Oleu de in	dela Pesta	51.50	52.—
Uns. de porc	dela țără svântă	44.—	44.50
Slănină	afumată	50.—	51.—
Său	—	35.50	37.—
Prune	din Bosnia în buți din Serbia în saci	—	—
Lictaru	slavoniu bănățesc din Ungaria	21.—	22.—
Nuci	unguresci	—	—
Gogoși	sêrbesci	—	—
Miere	brută galbină strecurată de Rosenau	183.	184.
Ceară	brută	18.50	19.—
Spirtu	Drojdințe de spirt	20.50	21.—

Bursa din Bucuresci din 10 Iunie

Valori	%	se cump
Renta română perpetuă 1875	5%	100. 1/2
Renta română amortisabilă	5%	99. 1/2
ditto	4%	87.
Renta rom. (rurale convertite)	6%	100. 3/4
Oblig. de stat C. F. Romăne	6%	—
idem idem	4%	—
Imprumutul Openheim 1866	8%	—
Imprumutul Oraș. Bucuresci	5%	97.—
idem idem din 1884	5%	—
idem idem din 1890	—	95.80
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—
Credit fonciar ruralu	7%	104. 1/2
idem idem	5%	100. 3/4
Credit Fonc. Urb. din Bucuresci	7%	105. 1/4
idem idem	6%	103.—
idem idem	5%	97.—
Credit Fonc. Urban din Iași	5%	87.—
Oblig. Casei Pensiuilor fr. 300	10 fr v. n.	275.—
Banca Naț. ult. div. 83.—	500	1470.—
Dacia-România ult. div. 90 lei	200	352. 1/2
Naționala de asig. ult. div. 32 lei	200	350.—
Banca Rom. ult. div. fr. 15.—	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 5 l.	250	—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 90	250	—
Soc. Rom. de Hărți ult.	100	—
Soc. de Reas. ult. div. 15 l. aur	200	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—
Societ. de Hărți ult. div.	—	—
Agio în Bursă	—	—
Rubla de hărți	—	—
Banca Naț. a Romăniei	—	—
Scompt.	5%	—
Avansuri pe efecte	6%	—
vansuri pe Lingouri	5 1/2	—

Cursulu losurilor private din 11 Iunie

	cump.	vinde
Basilica	6.85	7.05
Credit	186.75	187.50
Clary 40 fl. m. c.	56.75	57.75
Navig. pe Dunăre	122.—	125.—
Instruck	28.25	24.25
Keglevich	22.25	—
Krakau	20.—	22.75
Laibach	57.—	20.50
Buda	—	57.50
Palfy	55.50	56.—
Crucea roșie austr.	17.75	18.—
dto ung.	11.70	12.10
dto ital.	12.50	13.—
Rudolf	20.—	20.75
Salm	59.50	60.50
Salzburg	26.—	26.50
St. Genois	60.75	61.50
Stanislau	26.75	27.75
Trietina 4 1/2% 100 n. c.	—	—
dto 4% 50	—	66.—
Waldstein	36.50	37.—
Windischgrätz	51.—	51.50
Sêrbesci 3%	39.—	40.—
dto de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4%	112.50	113.90

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil interimală: Gregoriu Maior.

Schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 60 kr.
bis fl. 15.65 p. Meter—glatt und gemustert (ca. 240 versch. Qual. u. 2000 versch. Farben, Dessins etc.) versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depôt **G. Henneberg** (K. und K. Hofliefer.), **Zürich**. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Anunțu.

Unu învățacelu românū cu cualificațiune de 4 clase normale sēu absolutū de școlele capitale, care sē cunōscă și o limbă străină — din familiā bunā, se primesce în prāvālia de manufacturii a subscrisului. Informațiunī mai de aprōpe sēu vorbalū sēu în scrisū.

Ioanū Lazaroiu
comerciantū.

605,3—1

Avisū

pentru amatori ai naturei.

Subsemnata 'mī permitū a recomanda atențiunei onorat. publicū numeroșele paseri împăiate, ce se află espuse în **Strada Vămei No. 31**, fostulū magazinū de încălțăminte alū lui **E. Schwarze**. Aceste paseri se vinde eftinū atâtū câte una, câtū și mai multe laolaltā.

Cu deosebītū stimū
Emilia Schwarze.

601,4—3

O singurā încercare va convinge pe fiā-care, că

este în adevērū celū mai escelentū în contra insectelorū, fiind-cā — nu mai e unū alū doilea mijlocū ca acesta — cu o putere și o iutelā de necređutū stērpesce cu totulū „orī-ce“ insecte.

Cea mai bună întrebuințare se face prin împoșcare cu unū „Zacherlin-Sparer“ snprapusū.

Nu trebuie sē se confunde Zacherlinulū cu obicīnuitulū prafū de insecte, fiind-cā Zacherlinulū este o specialitate propriā, care nu există nicāiri, decâtū în sticle pecetluite cu numele **I. ZACHERL.**

Cine cere așadērā Zacherlin, și va căpēta în locū de acesta unū prafū în cutii de cartonū, acela de bună semā va fi înșelatū.—Veritabilū

Se aflā de vëndare în **Brașovū la Domnii:**

I. L. & A. Hesshaimer.
Heinrich Zintz.
Dimitrie Eremia Nepotil.
Emill Porr.
Karl Harth
Karl Irk
Franz Kellemen, farmacia.

Inlius Müller
Karl Schuster
Teutsch & Tartier
N. Grädinar
Ed. Kugler, farmacia
Karl Töpfner
Inlius Hornung, farmacia.

Emil Jekelins, farmacia
I. Roth, farmacia.
Heinrich G. Obert, farmacia.
Ioh. Lerchenfeld
Samuel Mark.
Heinrich Wagner.

În **Făgărașū** la Domnii:

Rich. Gleim, farmacia
M. A. Gräser

I. Iaroseh
Heinrich Schul

Gr. Schenk
Ios. Hammer.

În **Cohalimū** la Domnii Ernst Wolff, Sam. Nagelschmidts Erben.
În **Șereșia** „ F. Schnell.

Mai departe se aflā deposite de „Zacherlin“ veritabilū în tote locurile acolo, unde se aflā ofișate placate.

Rugāmū pe domnii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei sē binevoiascā a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fașia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Stai! Ce este aici? Incălțăminte aprōpe de gēba!

Unde?

563,10-9

In stabilimentulū de ghetē și pālării

alū lui

IOANŪ SĂBĂDEANU,

Brașov, Strada Căldărarilor, 10 nou, 485 vechiu.

Rară ocașione de cumpērare și vëndare.

Prin desființarea unei societăți mari pentru fabricarea încălțămintelorū, mī-a succestū sē cumpārū într-unū modū favorabilū o mare partiā de încălțăminte modernā, solidā, fabricatū prōspētū și tōte lucrute cu māna (nu cusute cu mașina), așa încātū sunt pusū în plăcuta pozițiune — ca până când imī va ajunge cantitatea sē o vëndū. Părechii de ghetē fine de piele de vacsū sēu de patent pentru bărbați numai cu fl. 2.90 și o părechii de ghetē de dame de piele de gems, de patent, sēu de vacsū cu fl. 2.50 însă numai plătiți în bani gata.

A căștiga puținū, a vinde multū, a nu scrie nimicit în cataștivrū, acesta e principiulū meu. Prețurile reduse ale mărfurilorū, carī nu sū cumpērate în partiā.

Ghetē de bărbați:

Ghetē de vacs și patent cu cuiē dela fl. 3.10 în sus
Ghetē din piele patent „ 3.50 „
„ de gems și de piele de vișel cu cuiē 3.80 „
„ fine din piele de vacsū sēu „ 4.50 „
„ de mănūșe franțuzescā „ 4.80 „
„ „ lacū de salomū „ 4.80 „
„ „ piele de Cid (mănūșe) 4.50 „
Din piele patent. și de vacs pentru urecat mănūșilū „ dela fl. 4.50 „
Pantofi pentru promenadā „ „ 3.— „
Cisme scurte fine de piele de vacsū cu 2 tălpi „ „ 6.50 „
Cisme-lungī de vĕnătōre din iuft ruseșcū adevĕratū. „ „ 9.50 „
Cisme de vĕnătōre de iuft „ „ 7.50 „
Cisme pentru lucrători de piele de vacā „ „ 5.50 „
Pantofi de casā și pentru gimn. „ „ —.90 „

Ghetē de dame.

Ghetē patent „ „ dela fl. 2.90 în sus
Ghetē de vacsū și de piele de Buoff fl. 2.70 „
Ghetē de gems, piele satinatā, cele mai fine „ „ fl. 3.50 „
Ghetē de piele de mănūșe „ „ fl. 3.80 „
Ghetē de piele de mănūșe cu lacū „ „ fl. 4.50 „
Ghetē pentru urecatū mănūșilū „ „ fl. 3.80 „
Ghetē de brūnel „ „ fl. 2.80 „
Pantofi de brūnel cu șinōre (șirete) de încheiatū „ „ fl. 2.50 „
Pantofi de brūnel de piele de gems, de lacū și de bronz (auriu) scobiți pentru dansū „ „ fl. 2.— „
Pantofi de gems și piele pat. cu șinōre fl. 2.60 „
Pantofi de drill în colorī diferite „ „ fl. 1.80 „
Pantofi de c sã și pentru gimnasticā precum și papucī de casā „ „ fl. —.80 „
Ghetē pentru copii de gems sēu de piele de glacē cu nasturī „ „ fl. 1.25 „
Pantofi de copii în tōte colorile, cu nasturī sēu legături „ „ fl. 45 „

Diferențā în prețuri:

Pentru beseșuri și capacū 50 cr., pentru talpā duplā 30 cr., pentru talpā de Lipsca (pingea) 50 cr., și pentru încheiatū la o parte cu nasturī 50 cr., se scotesc mai multū.

Tōte celelalte încălțăminte aici neamintite se găsescū cu prețuri scăđute. Specialități de încălțăminte finā: de Carlsbad, Viena, Parisū etc. pentru Bărbați și Dame de *Chevruaux* în Poloneșe și Sport cu nasturī, Pantofi etc., se potū căpēta cu prețuri reduse. Comande după mēsurā și reparaturī se primescū și se executā prompt. Comande din afarā se vorū efeptuī promptū cu rambursā indicāndu-se mārmea, forma și calitatea încălțăminte, carī decā nu se potrivescū se potū schimba.

Mare deposite de pālării de bărbați și copii de filz (pāslā) și de sporterie fōrte eftine. Gamașini de piele, căciulī de bărbați pentru voiagiū și căciulī comode dela 30 cr. în sus.

Stai! Ce este aici? Incălțăminte aprōpe de gēba!

Totodată facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numerī pentru complectarea colecțiunilorū „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru carī se potū adresa la subsemnata Administrațiune în casū de trebuințā.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū

Viena 1873. Medalia pentru meritū. | Budapesta 1885. Dipl. de onōre. | Esseg 1889. Dipl. de onōre. | N.-Palanka 1887. Med. de anrū. | Dipl. de onōre Londra 1878.

Iosifū Csik

c. și r. escl. priv.

Prima fabricā de Syrmier Portland-Cement și varū-hydranic în **BEOCSIN.**

Biroulū-Centralū și depositeulū: **Budapesta, V., Rudolfsquai 8,** recomandā onor. d-ni didari și arhitecți, întreprinderilor de construcțiunī, proprietarilor, comitetelor rurale și bisericesci, precum și onor. publicū doritorū de a clādi, proprieile sale fabricate în

Portland-Cement și varū hydraulicū,

carī se liferēzā totdeuna în calitate escelentā. — Prețuri curente și informațiuni se trimitū la cerere punctualū.

581,88—25

Parisū 1876 med. de bronz.

Keeskemēt 1872 med. de argint.

Neusatz 1875 med. de aurū

Szeged 1878 med. p. meritū

Triestū 1888 med. de aurū

Sosirea și plecarea trenurilorū în Brașovū.

I. Plecarea trenurilorū:

1. Dela Brașovū la Pesta

Trenulū mixtū: 4 ore 20 minute diminēta.
Trenulū acceleratū (peste Clușiu): 2 ore 48 minute după amēdi.
Trenulū de persōne: 7 ore 23 minute sēra.
Trenulū acceleratū (peste Aradū): 10 ore 24 minute sēra.

2. Dela Brașovū la Bucuresci:

Trenulū acceleratū: 5 ore 15 minute diminēta.
Trenulū mixtū: 12 ore 20 minute după amēdi.
Trenulū acceleratū: 2 ore 19 minute după amēdi.

II. Sosirea trenurilorū:

1. Dela Pesta la Brașovū:

Trenulū acceleratū (peste Aradū): 5 ore 8 minute diminēta.
Trenulū de persōne: 8 ore diminēta.
Trenulū acceleratū (peste Clușiu): 2 ore 9 minute după amēdi.
Trenulū mixtū: 10 ore 5 minute sēra.

2. Dela Bucuresci la Brașovū:

Trenulū acceleratū: 2 ore 18 minute după amēdi.
Trenulū mixtū: 6 ore 58 minute sēra.
Trenulū acceleratū: 10 ore 17 minute sēra.